

TTb TRANSFER TECHNOLOGIÍ bulletin

2/2012

VYDÁVA CENTRUM VEDECKO-TECHNICKÝCH INFORMÁCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- Slovenská veda ocenená na veľtrhu v Taipei
- F. Simančík: Inovácie nie sú možné bez investícií do vzdelávania a výskumnej infraštruktúry

NPTT

www.nptt.sk

**NÁRODNÝ PORTÁL
PRE TRANSFER TECHNOLOGÍÍ**

... miesto, kde sa veda spája s praxou ...

Milí čitatelia,

prihováram sa Vám z pozície hlavnej editorky bulletinu TRANSFER TECHNOLOGIÍ (TTb). Dostáva sa Vám do rúk druhé číslo prvého ročníka TTb, ktoré vychádza štvrťročne od septembra 2012. Dúfam, že Vás zaujme natoľko, že budete pravidelne siahat' aj po ďalších číslach či už v tlačenej alebo elektronickej podobe.

Zámerom TT bulletinu je upriamiť pozornosť predovšetkým odbornej verejnosti na problematiku prenosu technológií a poznatkov do praxe a informovať o dianí v oblasti transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva. Zároveň máme za cieľ sprostredkovať zaujímavé reportáže, rozhovory a podujatia zamerané na inovácie, technológie a významné osobnosti vedy a techniky.

V prvej téme tohto čísla riaditeľ Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) prof. RNDr. Ján Turňa, CSc., predstaví celé spektrum aktivít národného informačného centra a špecializovanej vedeckej verejnej knižnice Slovenskej republiky, zameranej na technické odbory a vybrané oblasti prírodných, ekonomických a humanitných vied. CVTI SR je vydavateľom tohto bulletinu.

Druhou aktuálnou témou je reportáž z 8. medzinárodného veľtrhu vynálezov a technológií Taipei International Invention Show and Technomart 2012, ktorý sa konal koncom septembra 2012 v Taiwane. Podujatie je zaujímavé najmä tým, že na ňom boli ocenené aj technológie, vyvinuté výskumnými pracoviskami Slovenskej akadémie vied a Univerzity Komenského.

Trojicu aktuálnych tém uzatvára reportáž zo slávnostného odovzdávania Hi-Tech centra elektromagnetickej kompatibility do pilotnej výskumnej prevádzky, ktoré sa konalo na Fakulte elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Okrem ďalších článkov a odporúčaní nájdete v tomto čísle aj rozhovor s medzinárodne uznávaným odborníkom v oblasti materiálového výskumu Dr. Ing. Františkom Simančíkom z Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV v Bratislave.

Zaujímavou je tiež reportáž z výstavy Bioterapeutické metódy v praxi, ktorú usporiadalo Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR v spolupráci s Ústavom zoológie SAV. Výstava bola realizovaná v rámci implementácie projektu „Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“, s cieľom predstaviť bioterapie ako významný doplnkový alebo alternatívny spôsob liečby viacerých závažných ochorení a zdôrazniť potrebu ich ďalšieho výskumu a zavádzania do klinickej praxe.

Na záver mi ostáva už len milá povinnosť popriať Vám príjemne strávené chvíle pri čítaní nášho bulletinu.

Mgr. Andrea Putalová, hlavná editorka TTb,
vedúca Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR

TRANSFER TECHNOLOGIÍ bulletin, december 2012
číslo 2, ročník I., vychádza 4 x ročne, nepredajné

Vydalo: **Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**
Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava, www.cvtisr.sk

Redakcia

Hlavná editorka: **Mgr. Andrea Putalová**, vedúca Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT) pri CVTI SR

Zodpovedná redaktorka: **PhDr. Marta Bartošovičová**, e-mail: marta.bartosovicova@cvtisr.sk
tel.: +421/2/69253 131

Redaktori:

Ing. Alena Oravcová, Mgr. Mária Izakovičová, Mgr. Iveta Molnárová, Janka Némethyová, Mgr. Patrícia Stanová, Mgr. Oľga Števková

Grafická úprava:
CVTI SR

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK

3 Slovo na úvod*Foreword*

Mgr. Andrea Putalová, vedúca Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti pri CVTI SR

6 Aktuálna téma

Centrum vedecko-technických informácií SR – podpora vedy a techniky na Slovensku

Slovak Centre of Scientific and Technical Information – science and technology support in Slovakia

9 Slovenská veda ocenená na veľtrhu v Taipei

Slovak science awarded at Taipei „International Invention Show and Technomart 2012“

11 Hi-Tech centrum elektromagnetickej kompatibility

Hi-Tech Centre of Electromagnetic Compatibility

14 Rozhovor

F. Simančík: Inovácie nie sú možné bez investícií do vzdelávania a výskumnej infraštruktúry

F. Simančík: Innovations are impossible without investment in education and research infrastructure

16 Zo života CTT

Zahraniční hostia konferencie NITT SK 2012

Foreign guests at the NITT SK 2012 Conference.

18 NPTT – Národný portál pre transfer technológií

NPTT – National Portal for Technology Transfer

20 Skúseností z praxe

Výstava v CVTI SR: Bioterapeutické metódy v praxi

Exhibition in the SC STI: Biotherapeutic methods in practice

22 Zaujalo nás

Odborné semináre Strediska patentových informácií PATLIB v CVTI SR

Workshops of the PATLIB Centre (Centre of Patent Information) in the SC STI

22 Odborné podujatia

pre vedeckovýskumných pracovníkov

Special events for research staff members

23 Výstavbu CEITEC-u odštartovalo polo-

ženie základných kameňov

CEITEC construction was launched by laying the foundations

24 Výstava v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2012

Exhibition within the frame of the Science and Technology Week 2012 in Slovakia

26 Z médií

Elektronické informačné databázy a duševné vlastníctvo

Electronic information databases and technology transfer

32 Odporúčame

BIC Bratislava

Business and Innovation Centre – BIC Bratislava

33 Vybrané publikácie o duševnom vlastníctve a transfere technológií

Selection of publications focused on intellectual property and technology transfer

34 Plastové karty

Plastic cards

Centrum vedecko-technických informácií SR – podpora vedy a techniky na Slovensku

Rozvoj vedeckovýskumných činností je kľúčový na zabezpečenie udržateľného rastu ekonomiky, založenej na poznatkoch. V súčasnosti sa tejto téme venuje čoraz väčšia pozornosť aj vďaka špecializovanej inštitúcii, ktorú pre jej aktivity v tejto oblasti možno označiť ako jedno zo synonym podpoly vedy na Slovensku.

Centrum vedecko-technických informácií SR (ďalej CVTI SR) sa okrem činností vyplývajúcich z poslania vedeckej knižnice zameriava aj na služby ďaleko presahujúce rámec samotných knihovníckych služieb. Transfer technológií, podpora a popularizácia vedy či medzinárodné projekty sú slovnými spojeniami, aké možno zaradiť medzi tie kľúčové, ktorým dáva CVTI SR aj praktický rozmer.

Spájanie vedy s praxou

Prenos výsledkov vedeckovýskumnej činnosti z akademickej sféry do hospodárskej a spoločenskej praxe, tzv. transfer technológií (ďalej TT) je zložitý proces. Prispieť k zjednodušeniu a zefektívnieniu jednotlivých krokov smerujúcich ku komerčnému zhodnoteniu duševného vlastníctva vznikajúceho na univerzitách a ústavoch SAV, má realizácia národného projektu **Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK**. V rámci projektu je pre akademickú obec a pracovníkov centier transferu technológií prevádzkovaný **Národný portál pre transfer technológií**¹.

Tento portál zastrešuje potrebné informačné zdroje súvisiace s danou problematikou. Príkladom sú patentové databázy, databázy technologických ponúk a dopytov či zoznam expertov na transfer technológií, ktoré budú onedlho k dispozícii. Ďalej sú tu dostupné vzorové materiály vo forme zmlúv, metodických materiálov či interných smerníc, ktoré pomôžu lepšie sa zorientovať v administratívnej stránke procesu. Využitie môžu byť aj pri nastavení systémov a pri manažmente duševného vlastníctva vo výskumných inštitúciách. Dôležitú časť portálu tvorí aj poskytovanie podporných služieb v podobe rešeršných a expertných služieb.

Rešeršné služby sa týkajú informačných prieskumov. Prostredníctvom nich je možné zistiť novosť vynálezu, sledovať ponuky technológií, vyhľadať technológie a pod. Ich súčasťou je tiež poradenstvo pri formulovaní rešeršných požiadaviek a monitoring konkurencie.

Expertné služby pokrývajú také aktivity, ako je napríklad príprava a podanie patentovej prihlášky predmetov duševného vlastníctva na Slovensku a v zahraničí, zastupovanie pred patentovými úradmi, marketing technológie, ale aj príprava či posúdenie licenčných zmlúv alebo zakladanie nových podni-

kov vyčlenením z výskumnej inštitúcie tzv. spin off“, alebo spin out“.

V neposlednom rade nájde odborná verejnosť na portáli NPTT aj informácie o odborných podujatiach a v komunikačnom centre portálu je priestor na výmenu informácií, poznatkov a skúseností formou blogov, alebo vyjadrením vlastných názorov v anketách. Užitočné informácie poskytujú tiež spracované profily vedeckovýskumných pracovísk a odkazy na ďalšie zaujímavé informačné zdroje.

Vďaka projektu NITT SK sa Slovenská republika môže zapojiť aj do medzinárodných aktivít na poli transferu technológií. Príkladom je prestížny veľtrh vynálezov a technológií v taiwanskom Taipei „**Taipei International Invention Show and Technomart 2012**“. Na podujatí, kde boli prezentované svetové výstupy vedeckovýskumnej činnosti, mali svoje zastúpenie aj slovenskí vedci. A práve zástupcovia CVTI SR prezentovali šesť technológií zo Slovenskej akadémie vied a Univerzity Komenského v Bratislave. Až päť slovenských vynálezov získalo medaily – od bronzovej až po zlatú.

Ďalšou významnou aktivitou, realizovanou v rámci projektu NITT SK, bola účasť zástupcov CVTI SR na spoločnom inovačnom seminári EÚ a Izraela zameranom na problematiku transferu technológií, kde boli prezentované aktivity v oblasti budovania národného systému transferu technológií na Slovensku. Seminár sa konal v izraelskom meste Ramat Gan (Tel Aviv) a bol organizova-

¹ Národný portál pre transfer technológií (NPTT) www.nptt.sk

ný Delegáciou EÚ v Izraeli, v spolupráci so zastupiteľskými úradmi vybraných európskych krajín v Izraeli, vrátane veľvyslanectva SR.

Súčasťou pracovnej cesty bola aj návšteva Weizmannovho vedeckého inštitútu, jednej z popredných svetových multidisciplinárnych vedeckých inštitúcií (www.weizmann.ac.il). Inštitút tiež patrí k priekopníkom pri riešení problematiky transferu technológií. Inštitút bol založený už v roku 1934, pôvodne ako „Daniel Sieff Research Institute“. Jeho zakladateľom bol Dr. Chaim Weizmann, špičkový vedec a neskorší izraelský prezident. V súčasnosti Weizmannov inštitút zamestnáva asi 2 600 vedcov, PhD. študentov, postdoktorandských a administratívnych pracovníkov. Campus Weizmannovho inštitútu má rozlohu viac ako 1,1 km štvorcového. Výskumná činnosť je štedro podporovaná z izraelského štátneho rozpočtu, čoraz významnejšiu zložku príjmov však tvoria práve príjmy z komercializácie vedeckých výstupov.

I keď je zameranie inštitútu orientované primárne na základný výskum, transfer technológií zohráva pri fungovaní a rozvoji organizácie kľúčovú úlohu. Na tento cieľ inštitút zriadil „eseročku“ YEDA, ktorá nakladanie s duševným vlastníctvom zastrešuje. Počas svojho dlhoročného fungovania zabezpečila YEDA Weizmannovmu inštitútu nezanedbateľné príjmy, najmä prostredníctvom odpredaja licencií na využívanie ochráneného duševného vlastníctva. Medzi úspešné príklady transferu technológií patria farmaceutiká, ktoré na svetových trhoch ročne generujú miliardové obraty. Najznámejším liekom pochádzajúcim z Weizmannovho inštitútu je Copaxone(r), inovatívne liečivo využívané pri liečbe sklerózy multiplex.

Spoločný menovateľ inovácie a medzinárodná spolupráca

Možnosti využiť financie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja predstavuje pre CVTI SR príležitosť zapojiť sa do viacerých nadnárodných projektov, ktorých cieľom je budovanie a rozvoj znalostnej spoločnosti prostredníctvom aplikácie vedeckých poznatkov v hospodárskej praxi. Ide o projekty **FORT** – Podpora výskumu a technologických aplikácií, **SEE Science** – Podpora inovácií budovaním kapacít a siete centier vedy v regióne juhovýchodnej Európy, **Smart>Net** – Interregionálna sieť technologických centier a **Central Community** – Rozvoj komunit pre kolektívne inovácie.

V rámci **FORT-u** bol v júni 2012 premiérovou udelený inovačný poukaz

v hodnote 5 tis. eur za víťazstvo v súťaži inovatívnych myšlienok z oblasti biomedicíny, biotechnológií a potravinárstva, ktorej víťaz môže vďaka finančnej podpore realizovať aj ďalšie aktivity súvisiace s jeho ideou. Víťazom sa stal Tomáš Szemeš zo spoločnosti Geneton, s. r. o., s riešením problematiky určovania genetických porúch ešte nenarodeného dieťaťa neinvazívnou formou priamo z krvi tehotnej ženy.

Druhý ročník súťaže je naplánovaný na marec 2013, tentoraz so zameraním na technológie a technické riešenia.

Cieľom projektu **SEE Science** je budovanie a rozvoj progresívnych centier vedy a vytvorenie dlhodobého funkčného nadnárodného partnerstva centier vedy v regióne juhovýchodnej Európy. Partnermi v projekte sú zástupcovia Bulharska, Grécka, Maďarska, Rakúska, Rumunska, SR (CVTI SR) a Talianska.

Smart>Net je projekt cezhraničnej spolupráce. Má podporiť rozvoj hospodárstva založeného na inovatívnych myšlienkach v rámci Slovenska a Rakúska. Potenciál predstavuje najmä prepojenie dvoch významných

metropol, Bratislavy a Viedne, kde je umiestnených množstvo inovatívnych podnikov a výskumných inštitúcií.

Podpora spolupráce výskumných organizácií a technologicky orientovaných malých a stredných podnikov najmä prostredníctvom komunikačnej platformy je cieľom projektu **Central Community**. Tento nadnárodný projekt sa orientuje na oblasť živých vied v Taliansku, Maďarsku, Nemecku, Slovinsku a na Slovensku.

Veda o niečo zrozumiteľnejšie a pútavejšie

CVTI SR sa popularizácii vedy a techniky venuje najmä prostredníctvom svojho Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT), ktoré plní úlohy súvisiace s implementáciou Stratégie popularizácie vedy a techniky v spoločnosti.

Hlavným poslaním NCP VaT je okrem popularizácie vedy a techniky v spoločnosti aj propagácia činnosti vedcov a vedeckých inštitúcií, rozširovanie povedomia mladých ľudí o možnosti štúdia na vysokých školách a univerzitách s technickým a prírodovedným zameraním, sprístupňovanie informácií o vede prostredníctvom Centrálného informačného portálu a informačného systému pre výskum, vývoj a inovácie (CIP VVI) na stránke www.vedatechnika.sk. V neposlednom rade tu patrí aj organizácia podujatí popularizujúcich vedy a techniku v spoločnosti.

Pravidelnými aktivitami NCP VaT sú podujatia, ako Veda v CENTRE, Vedecská cukráreň, spolupráca s MŠVVaŠ pri organizácii Týždňa vedy a techniky v spoločnosti, výstavy popularizujúce rôzne oblasti vedy a techniky, príprava cyklu televíznych dokumentov opráca úspechov slovenských vedcov s názvom Spektrum vedy a vydávanie e-novín poskytujúcich priestor na zviditeľnenie slovenskej vedy s názvom Vedecký kaleidoskop.

V najbližšom období sa pripravuje aj spustenie národného projektu zameraného na popularizáciu vedy a techniky, financovaného zo štrukturálnych

fondov EÚ. V rámci tohto projektu bude CVTI SR realizovať množstvo popularizačných aktivít zameraných na zlepšenie komunikácie medzi vedou a spoločnosťou, ktorá v súčasnosti nie je ideálna.

Ťažiskovou aktivitou v rámci pripravovaného projektu je zriadenie tzv. Centra vedy – interaktívneho priestoru, prostredníctvom ktorého bude pútavým a atraktívnym spôsobom zvyšované povedomie verejnosti o význame vedy a techniky a najmä motívacia študentov k štúdiu technických a prírodovedných smerov. Očakáva sa, že realizácia takéhoto projektu, ktorý je na Slovensku veľmi potrebný, zlepší celospoločenské vnímanie vedy a techniky, a tým napomôže aj k postupnému zlepšovaniu hospodárskej situácie štátu prostredníctvom podpory výskumu a inovácií.

Zviditeľnenie aj toho čo je „sivé“

Pojem sivá literatúra (grey literature) označuje také informačné materiály, akými sú napríklad firemné brožúry, projektové štúdie, analýzy, konferenčné zborníky a pod. Ide o publikácie, ktoré sprostredkujú najaktuálnejšie poznatky z vedy a výskumu, a zároveň nie sú šírené bežnými distribučnými kanálmi (nie je ich teda možné zakúpiť). CVTI SR sa zameria v rámci podpory vedy aj na tento druh informačných zdrojov.

Opäť možno spomenúť budovanie vzťahov na medzinárodnej úrovni. Odborní zamestnanci CVTI SR venujúci

sa hodnoteniu publikačnej činnosti sa tento rok zúčastnili výročnej konferencie Grey Literature 14. Tá sa konala v Národnej rade pre výskum v talianskom Ríme. Podtitul konferencie znel: „Sledovanie inovácií prostredníctvom sivej literatúry“.

Nastávajúci 15. ročník konferencie bude hostiť práve Centrum vedecko-technických informácií SR. Konferencia sa uskutoční 2. – 3. decembra 2013 a jej organizačné zastrešenie bude realizované v rámci už spomínaného národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK.

Ústrednou témou nasledujúceho ročníka je zhodnotenie činností v oblasti sivej literatúry za uplynulých 20 rokov z pohľadu inštitúcií (verejných, štátnych, akademických) zaoberajúcich sa sivou literatúrou. O aktivitách v nadnárodných štruktúrach svedčí aj fakt, že v roku 2010 sa CVTI SR stalo inštitucionálnym členom medzinárodnej organizácie GreyNet International, od roku 2012 je jeho asociatívnym členom.

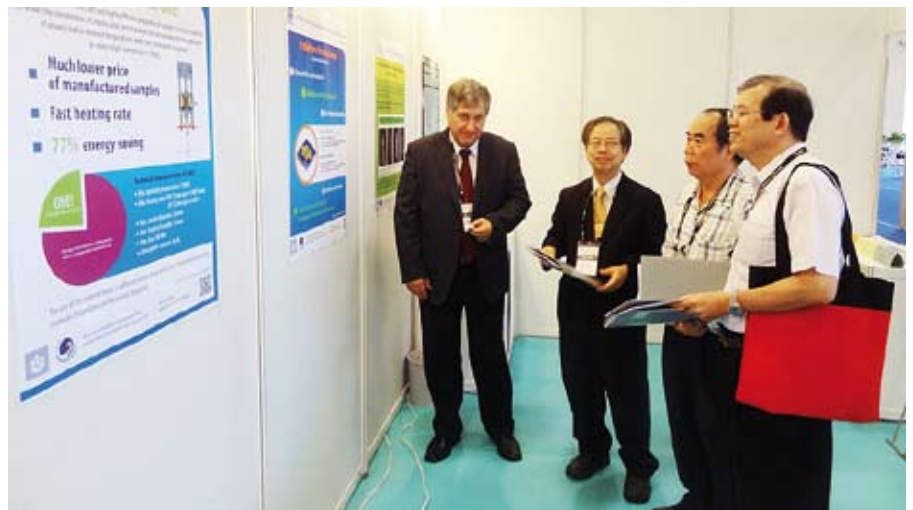
Podrobné informácie o všetkých činnostiach Centra vedecko-technických informácií SR sú k dispozícii na webovej stránke CVTI SR².

*prof. RNDr. Ján Turňa, CSc.,
riaditeľ CVTI SR*

² Centrum vedecko-technických informácií SR: www.cvtisr.sk

Slovenská veda ocenená na veľtrhu v Taipei

V dňoch 20. – 23. septembra 2012 sa v priestoroch Taipeiského svetového obchodného centra – *Taipei World Trade Centre (TWTC)* konal 8. ročník prestížneho medzinárodného veľtrhu vynálezov a technológií s názvom „**Taipei International Invention Show and Technomart 2012**“, na ktorom bolo medzi ocenenými vynálezmi aj päť technológií vyvinutých pracovníkmi Slovenskej akadémie vied a Univerzity Komenského v Bratislave. Podujatie sa konalo pod záštitou piatich štátnych orgánov Taiwanu, menovite Ministerstva pre hospodárske záležitosti, Ministerstva národnej obrany, Ministerstva školstva, Národnej rady pre výskum a Výboru pre poľnohospodárstvo. Hlavnými organizátormi podujatia boli Taiwanský výbor pre rozvoj zahraničného obchodu – **Taiwan External Trade Development Council (TAITRA)**, Priemyselný technologický výskumný inštitút – **Industrial Technology Research Institute (ITRI)** a Taiwanská technologická burza – **Taiwan Technology Marketplace Service Centre (TWTM)**. Na slávnostnom otvorení, s účasťou i slovenských zástupcov, boli prítomní vrcholní predstavitelia taiwanskej vlády, spravidla v osobách viceministrov, vrátane viceprezidenta krajiny. Tohtoročný veľtrh bol zameraný na horúce témy dnešnej doby, akými sú „smart technologies“ a priemyselné využitie patentovaných technológií, vďaka ktorým je možné dosiahnuť významný technologický pokrok a zabezpečiť trvalo udržateľný rast hospodárstva založeného na vedeckých poznatkoch. Na podujatí bolo

zastúpených takmer 700 vynálezov z 25 krajín sveta, ktorí prezentovali viac ako 2 000 vynálezov a patentovaných technológií. Tieto počty zabezpečujú pre taipeiské podujatie pozíciu najväčšieho a najprestížnejšieho veľtrhu inovácií v Ázii.

Je potešujúce, že na tak prestížnom svetovom podujatí boli na aktuálnom ročníku zastúpené aj výstupy

výskumno-vývojovej činnosti slovenských vedcov. Spolu až 6 technológií zo Slovenskej akadémie vied (Ústav polymérov, Ústav anorganickej chémie a Elektrotechnický ústav) a z Univerzity Komenského (Prírodovedecká fakulta a Fakulta matematiky, fyziky a informatiky) bolo prezentovaných slovenskou delegáciou, tvorenou zástupcami **Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)**. Účasť zástupcov zo SR

bola umožnená najmä vďaka finančnej podpore organizátorov podujatia v spolupráci s Taipeiským zastupiteľstvom v Bratislave a národného projektu CVTI SR spolufinancovaného zo štrukturálnych fondov EÚ v rámci OP Výskum a vývoj s názvom „Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“. Na identifikácii potenciálnych vynálezov zo Slovenska vhodných na prezentáciu na tomto fóre sa podieľal aj **Úrad priemyselného vlastníctva SR**. Výber prihlásených vynálezov zo Slovenskej akadémie vied, vrátane návrhu a realizácie ich prezentácie v Ázii, zabezpečila Kancelária pre transfer technológií, poznatkov a ochrany duševného vlastníctva SAV (KTT SAV) pri **Technologickom inštitúte SAV**.

Nespochybniteľným úspechom slovenskej vedy je fakt, že v rámci silnej konkurencie najnovších poznatkov a technológií z celého sveta sa podarilo presadiť až piatim slovenským vynálezom. Tieto boli na základe rozhodnutia medzinárodnej poroty, tvorenej expertmi na duševné vlastníctvo z relevantných vedeckých, patentových a technologických inštitúcií z Taiwanu, Japonska, Veľkej Británie a Švajčiarska, ocenené na slávnostnom udeľovaní cien. Zlaté medaily boli udeľované **Ústavu polymérov SAV** za „Biologicky degradovateľné a kompostovateľné polyméry s vysokou mierou deformovateľnosti“ a **Elektrotechnickému ústavu SAV** za „Bezpaládiový plynový senzor založený na vodivom polymére“. Striebornou medailou bol ocenený vynález **Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK v Bratislave (FMFI UK)** s názvom „Metóda spracovania exhalátov a zariadenie na realizáciu tejto metódy“. Bronzové medaily získali FMFI UK za vynález

„Corona Discharge Ion Mobility Time of Flight Mass Spectrometry“ a Ústav anorganickej chémie SAV za „Laboratórny žiarový lis ONE“.

Na všetky prezentované vynálezy Slovenskej akadémie vied už boli podané medzinárodné patentové prihlášky PCT, pričom v prípade Elektrotechnického ústavu SAV a Ústavu anorganickej chémie SAV, boli tieto finančne podporené z účelových prostriedkov CVTI SR v rámci budovaného Národného systému na podporu transferu technológií. Slávnostné odovzdanie cien do rúk vynálezcov sa uskutoční počas medziná-

rodného podujatia „Konferencia NITT SK – Transfer technológií na Slovensku a v zahraničí“, ktoré sa bude konať dňa 9. októbra 2012 v priestoroch Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave.

V rámci podujatia v Taipei bolo tiež oficiálne podpísané **Memorandum o porozumení medzi** Centrom vedecko-technických informácií SR a „Industrial Technology Research Institute“, v ktorom obe strany deklarujú záujem ďalej rozvíjať spoluprácu v oblasti podpory výskumu, vývoja, inovácií a transferu technológií. Táto

dohoda dáva reálny predpoklad na zintenzívnenie kooperácií slovenských a taiwanských výskumných a priemyselných organizácií.

Dosiahnuté úspechy slovenských vynálezov na medzinárodnej pôde dokazujú, že aj na Slovensku sú produkované kvalitné vedecké výstupy, ktoré však často ostávajú „ukryté“

pred očami potenciálnych investorov, ochotných dané výstupy využiť v priemyselnej praxi. Je preto potrebné venovať dostatočnú pozornosť aj aktívnej propagácii dosiahnutých výsledkov výskumno-vývojovej činnosti a vyhľadávaniu partnerov na ich komerčné zhodnotenie. Veríme, že prezentácia predmetných výsledkov

na veľtrhu vynálezov a technológií v Taipei dopomôže k nájdeniu takýchto partnerov a potenciálnych investorov z priemyselného sektora a zrealizovaniu úspešného transferu týchto poznatkov do praxe.

Text a foto: Ing. Lubomír Bilský

Hi-Tech centrum elektromagnetickej kompatibility

Dňa 15. novembra 2012 sa uskutočnilo odovzdanie **Hi-Tech centra elektromagnetickej kompatibility (HTC EMC)**¹ do pilotnej výskumnej prevádzky.

Slávnostný akt sa konal na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave a týmto bola zavŕšená úloha štátneho programu výskumu a vývoja **Podpora infraštruktúry výskumu a vývoja z hľadiska požiadaviek elektromagnetickej kompatibility** (číslo úlohy: 2003SP200280202), ktorá bola riešená v rámci tematického programu výskumu a vývoja **Komplexné riešenie podpory a efektívneho využívania infraštruktúry**.

Dodávateľom riešenia úlohy je **Slovenská technická univerzita v Bratislave, Fakulta elektrotechniky a informatiky**, zodpovedným riešiteľom **doc. Ing. Karol Kováč, PhD.**, FEI STU v Bratislave.

Úlohu výskumu a vývoja rozvoja infraštruktúry financovalo **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR**² v zmysle grantovej schémy štátneho programu výskumu a vývoja podľa

zákona 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 233/2008 Z. z. a v znení zákona č. 40/2011 Z. z.

Hlavným výsledkom projektu je vybudované **Hi-Tech centrum elektro-**

magnetickej kompatibility, ktoré zabezpečí základnú infraštruktúru výskumu a vývoja SR z hľadiska požiadaviek elektromagnetickej kompatibility, porovnateľnú so špičkovými európskymi pracoviskami a vytvorí predpoklady pre sledovanie jej vývoja v budúcnosti. Hi-Tech centrum pre túto oblasť bude svojimi službami podporovať pracoviská výskumu

¹ Hi-Tech centrum elektromagnetickej kompatibility: <http://www.sp.emc.sk/>

² Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR: <http://www.minedu.sk>

a vývoja v SR zamerané na využitie elektronických systémov vo všetkých oblastiach moderných špičkových technológií. Hlavný spoločensko-hospodársky prínos spočíva v tom, že bez takéhoto zabezpečenia nemôže byť žiadne elektronické zariadenie uvedené do prevádzky a ani na trh v krajinách EÚ.

Vybudované Hi-Tech centrum pozostáva z dvoch pracovísk – **STU FEI Bratislava**³ a **EVPU a. s. Nová Dubnica**⁴. Pracovisko na STU FEI v Bratislave je ťažiskovo orientované na poskytovanie konštruktérsko-poradenských, konzultačných a edukačných služieb pre potenciálnych žiadateľov pracujúcich v oblasti výskumu a vývoja vo všetkých štádiách vývoja elektronických systémov. Pracovisko EVPU a. s. Nová Dubnica je ťažiskovo orientované na overovanie vlastností elektromagnetickej kompatibility (EMC) vyvíjaných elektronických systémov a zariadení na úrovni prototypu a aj definitívneho návrhu v plnom rozsahu najnovších poznatkov a požiadaviek na EMC, tak v oblasti meraní úrovne emisií elektromagnetického rušenia,

³ STU FEI Bratislava: <http://www.fe.stuba.sk/>
⁴ EVPU a. s. Nová Dubnica: <http://www.evpu.sk/>

ako aj v oblasti overovania odolnosti elektronických systémov voči rušeniu. Technologické vybavenie oboch vybudovaných pracovísk dosiahlo úroveň v plnom rozsahu spĺňajúcu požiadavky európskej legislatívy a štandardizácie pre zariadenia priemyselnej elektroniky a zariadenia informačných technológií.

Už počas riešenia projektu Hi-Tech centrum poskytovalo plánovanú podporu organizáciám výskumu a vývoja v oblasti zabezpečovania požiadaviek EMC novovyvíjaných systémov. Obe pracoviská aj po ukončení riešenia priebežne pokračujú v plánovanej činnosti a propagácii možností podpory vybudovaného Hi-Tech centra.

Hi-Tech centrum organizuje odborné semináre a školenia odborníkov z praxe v oblasti EMC. Hi-Tech centrum propaguje výsledky riešenia projektu a možnosti využitia kapacít Hi-Tech centra pre EMC na odborných seminároch, konferenciách, výstavách a tiež na webových stránkach www.emc.sk, resp. www.sp.emc.sk.

Slávnostný akt sa konal za účasti **Ing. Róberta Szabóa, PhD.**, zastupujúceho generálneho riaditeľa sekcie vedy a techniky MŠVVaŠ SR, ktorý privítal zúčastnených a odovzdal slovo štátnemu tajomníkovi MŠVVaŠ SR **Ing. Štefanovi Chudobovi, PhD.**, aby predniesol úvodný príhovor k odovzdaniu výsledkov štátneho programu.

V krátkom vystúpení sa k významu riešeného projektu a dosiahnutým výsledkom vyjadril aj predseda Rady vysokých škôl **prof. Ing. Viktor Smieško, PhD.** Význam a ciele Hi-Tech centra EMC predstavil zodpovedný riešiteľ **doc. Ing. Karol Kováč, PhD.**

Odovzdávacie listiny podpísali za MŠVVaŠ SR (odovzdávajúci subjekt): Ing. Štefan Chudoba, PhD., Ing. Róbert Szabó, PhD., prof. Ing. Viktor Smieško, PhD. **Za STU Bratislava** (preberajúci

subjekt): rektor STU prof. Ing. Róbert Redhammer, PhD., dekan FEI STU doc. RNDr. Gabriel Juhás, PhD., doc. Ing. Karol Kováč, PhD. **Za prevádzkovateľa Hi-Tech centra EMC:** doc. Ing. Jozef Budaj, CSc., generálny riaditeľ EVPÚ, a. s., Nová Dubnica.

Po podpise odovzdávacích listín Hi-Tech centra EMC pokračovalo stretnutie prehliadkou pracoviska, pohostením a neformálnymi rozhovormi prítomných.

Z podkladov MŠVVaŠ SR spracovala a foto: Ing. Alena Oravcová

F. Simančík: Inovácie nie sú možné bez investícií do vzdelávania a výskumnej infraštruktúry

Rozhovor s Dr. Ing. Františkom Simančíkom, samostatným vedeckým pracovníkom Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV v Bratislave.

Dr. Ing. František Simančík (1962) – medzinárodne uznávaný odborník v oblasti materiálového výskumu. V **Ústave materiálov a mechaniky strojov (ÚMMS) SAV v Bratislave** pôsobí od roku 1986, od roku 2004 do 2012 vykonával funkciu riaditeľa. Je autorom a spoluautorom viacerých vynálezov nových materiálov a výrobných postupov, ktoré nemajú vo svete obdobu. Jeho meno rezonuje najmä v súvislosti s originálnou technológiou výroby penového hliníka, ktorý sa podarilo úspešne aplikovať napr. v ochranných prvkoch automobilov Ferrari a Audi. Ako jeden z mála Slovákov koordinuje výskumný projekt 7. rámcového programu EÚ. Významne sa pričínil o založenie Kompetenčného centra na výskum ľahkých kovov a kompozitov, ktoré v súčasnosti združuje troch akademických a 8 priemyselných partnerov, a vytvára tak vynikajúce podmienky pre prenos vedeckých poznatkov do inovácií slovenských výrobkov. Svedčia o tom už prvé úspešné aplikácie unikátnych materiálov napríklad v motore automobilu BMW alebo v nárazníkoch vlakových vagónov. Medzi najvýznamnejšie výsledky jeho výskumného tímu možno zaradiť zavedenie originálnej technológie infiltrácie grafitových súčiastok meďou do

priemyselnej výroby inovovaných klzných kontaktov lokomotív a trolejbusov, vyvinutie špeciálnych hliníkových materiálov pre vysokoteplotné aplikácie v piestoch spaľovacích motorov, ako aj revolučnú inováciu chladenia a ohrevu obytných alebo kancelárskych priestorov s efektívnym využitím obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom panelov na báze penového hliníka. Osobne však za svoj najvýznamnejší počin považuje príspevok k výraznému zlepšeniu postoja predstaviteľov priemyselnej sféry k slovenskej vedeckej komunite.

V rámci popularizácie vedy a techniky bol Dr. Ing. František Simančík hosťom stretnutia verejnosti s osobnosťou vedy a techniky pri káve, ktoré pod názvom Veda v CENTRE už tradične organizuje Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT) pri Centre vedecko-technických informácií SR (CVTI SR). Pri tejto príležitosti poskytol Vedeckému kaleidoskopu rozhovor¹, z ktorého vyberáme:

M. BARTOŠOVIČOVÁ:
Aká bola Vaša cesta k výskumu a vývoju?

F. SIMANČÍK: O tvorivú prácu vo výskume som mal záujem prakticky od začiatku, o inej alternatíve som ani neuvažoval. Možno to bolo dané tým, že môj otec patrila k úspešným vedec-

kým pracovníkom a 8 rokov pôsobil aj v SAV v Arboréte Mlyňany, kde som vyrastal. Po skončení vysokej školy som dostal ponuku z Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV, ktorú som samozrejme rád akceptoval a ukázalo sa, že som urobil dobre, pretože na tomto pracovisku zotrávam doteraz.

M. B.: Ktoré svoje pracovné úspechy považujete za najvýznamnejšie?

F. SIMANČÍK: Za najznámejší úspech možno považovať výsledky dosiahnuté v oblasti výskumu a vývoja penového hliníka. Tu sa nám podarilo vytvoriť

niekoľko originálnych technologických postupov, ako aj objasniť niektoré doteraz nevysvetlené zákonitosti. Boli sme prví na svete, ktorí aplikovali tento materiál v sériovej výrobe automobilových súčiastok, teraz máme už aj úspešnú aplikáciu v železničných vagónoch a v stavebníctve. Na technológiu výroby penového hliníka máme viac ako 30 udelených patentov zo 7 prihlášok, pozývajú nás na významné vedecké podujatia, niektoré sme otvárali úvodnou plenárnou prednáškou.

Osobne však za najvýznamnejší úspech našej práce považujem neustály záujem rôznych priemyselných partnerov o spoluprácu s nami pri inováciách ich výrobkov. Naši priemyselní partneri s nami spolupracujú dlhodobo, mnohí viac ako desať rokov, viacerí sa po úspešnom ukončení projektu vracajú s novými úlohami, čo svedčí o tom, že sú s našou prácou spokojní.

M. B.: Aktívne sa zapájate do medzinárodných a národných vedeckovýskumných projektov, v ktorých ste zodpovedným riešiteľom alebo spoluriešiteľom. Mohli by ste spomenúť aspoň tie najzaujímavejšie, prípadne kde predpokladáte najväčší prínos?

F. SIMANČÍK: Na medzinárodnej úrovni momentálne riešime projekty orientované najmä na vývoj nových konštrukčných materiálov pre aplikácie pri zvýšených teplotách, pričom sa snažíme dosiahnuť optimálnu kombináciu pevnosti, hmotnosti, schopnosti odvádzať teplo a koróznej odolnosti. Bez takýchto materiálov je rýchly rozvoj využívania alternatívnych ener-

getických zdrojov prakticky nepredstaviteľný a potrebné sú aj pre ďalší rozvoj elektrotechniky, najmä kvôli problému s odvodom tepla pri rýchlych mikroprocesoroch. Sme zapojení do dvoch projektov 7. rámcového programu EÚ, jeden z nich sme sami iniciovali a v súčasnosti jeho riešenie aj koordinujeme. Je orientovaný na vývoj nových kompozitných materiálov pre konštrukčné súčiastky pracujúce pri teplotách nad 1200 °C, ktorá je limitnou pre súčasne používané niklové superzliatiny.

Z domácich projektov nás momentálne najviac fascinuje príprava sériovej výroby nových chladiacích a ohrevných panelov z penového hliníka, ktoré by mohli priniesť úplnú revolúciu vo vytváraní tepelnej pohody v uzavretých priestoroch pri relatívne nízkych nákladoch, pretože využívajú nízkopotenciálové teplo, ktoré sa dá relatívne lacno získať z obnoviteľných zdrojov energie. Vývoj týchto originálnych panelov máme ukončený a úspešnosť prvých aplikácií ďaleko predstihuje naše očakávania.

Okrem toho nás v súčasnosti významne zamestnávajú projekty z eurofondov zamerané na vytvorenie modernej výskumnej infraštruktúry. V Bratislave budujeme slovenské centrum excelentnosti na vývoj kompozitných materiálov pre konštrukčné aplikácie – CEKOMAT, v Žiari nad Hronom vytvárame vedeckovýskumnú základňu pre priemyselných partnerov v rámci Kompetenčného centra na výskum ľahkých kovov a kompozitov. Okrem toho budujeme unikátne laboratórium na komplexný výskum a testovanie materiálov potrebných na využívanie alternatívnych ener-

tických zdrojov, vrátane geotermálnej a solárnej energie.

M. B.: Ako vnímate popularizáciu vedy na Slovensku a čo by jej podľa Vás prospelo?

F. SIMANČÍK: Popularizácia vedy na Slovensku sa príliš sústreďuje na vyzdvihovanie významných vedcov a dosiahnutých vedeckých výsledkov. Je to určite správna snaha, ktorá okrem toho, že poukazuje na kvalitu slovenskej vedy pomáha aj zlepšovať sebedôverie spoločnosti. Pri prezentáciách sa však väčšinou stráca súvis s okamžitými resp. aspoň v dohľadnom čase dosiahnuteľnými benefitmi pre slovenskú spoločnosť. Vedie to potom k mylnému dojmu typu: „je pekné a potešujúce, že máme na Slovensku dobrú vedu, ale peniaze, ktoré do nej vkladáme, by sme možno v súčasnosti vedeli využiť aj zmysluplnejšie a pestovanie vedy si teraz jednoducho nemôžeme dovoliť, pretože musíme financovať iné potrebné aktivity...“. Popularizácia vedy musí jednoznačne poukázať na nenahraditeľnosť úlohy vedy nielen pre rozvoj spoločnosti a jej ochranu pred rôznymi pohromami, ale aj pri zvyšovaní konkurencieschopnosti nášho priemyslu, ktorý jediný dokáže generovať potrebné finančné zdroje na udržanie súčasnej kvality života. V tejto oblasti môže dobrá argumentácia urobiť zásadný prelom pri ďalšom rozvoji slovenskej vedy.

M. B.: Ďakujem Vám za rozhovor.

PhDr. Marta Bartošovičová

Zahraniční hostia konferencie NITT SK 2012

Transfer technológií na Slovensku a v zahraničí

V programe druhého ročníka konferencie NITT SK 2012 sa nachádzali, okrem zástupcov slovenskej odbornej verejnosti pre oblasť TT a ochrany duševného vlastníctva, aj mená zahraničných kolegov. Priestor na zdieľanie svojich skúseností dostali na samotnej konferencii. Teraz by sme Vám ich radi priblížili prostredníctvom nasledujúcich krátkych profesijných profilov.

Sara Matt - Leubner

Viceprezidentka **ASTP** (Association of European Science & Technology Transfer Professionals) sa počas svojho vysokoškolského štúdia venovala najmä iónovej fyzike. Štúdium na univerzite v Innsbrucku ukončila habilitačnou prácou na tému stability molekulárnych a klastrových iónov. Ako vedeckovýskumný pracovník pracovala napríklad s kolegami na **KIV (Kernfysisch Versneller Instituut)**, inštitútu univerzity v holandskom Groningene, ale i na nemeckej Freie Universität Berlin.

Od roku 2004 sa jej profesijným pracoviskom stala Universität Innsbruck v Rakúsku, kde získala skúsenosti ako lektorka Inštitútu pre iónovú fyziku a aplikovanú fyziku (Institut für Ionenphysik und Angewandte Physik). Na tejto akademickej pôde bola tiež projektovou manažérkou projektu project.service.büro, ktorý sa týkal ochrany duševného vlastníctva.

Následne pôsobila a pôsobí, vo funkcii generálnej riaditeľky Transferzentrum Universität Innsbruck. Od mája 2010 je aj viceprezidentkou ASTP.

Steffen Preissler

Svoje vysokoškolské štúdium zamerl na oblasť politológie, práva a sociológie. Oblasť inovačného výskumu a transferu technológií sa venoval napríklad v **ZIW (Zentrum für Internationale Wirtschaftsbeziehungen)**. Ako expert v tejto oblasti, pracoval pre **Jihomoravské inovační centrum (JIC)**. Na univerzite v Leipzigu vedie kurzy na témy inovácií transferu a trvalo udržateľného rozvoja.

V rámci profesijných združení je členom **AUTM (Association of University Technology Managers)** a **EIRA (European Industrial Research Management Association)**.

V súčasnosti pôsobí v spoločnosti **MOEZ Fraunhofer**, kde sa venuje transferu technológií a je vedúcim oddelenia pre „inovatívne transfer systémy“ (Innovative Transfersysteme).

Eva Janoušková

Vysokoškolské vzdelanie získala na Prírodovedeckej fakulte Masarykovej univerzity v Brne, kde študovala všeobecnú biológiu. Od roku 2002 tu potom pôsobila ako vedeckovýskumný pracovník aj ako prednášajúca.

Transferu technológií sa začala venovať v roku 2005, po absolvovaní dvojmesačnej stáže v **Office Technology Transfer**, McGill University v kanadskom Montreali.

Rozšíriť skúsenosti v tejto oblasti jej pomohli aj viaceré odborné kurzy pokrývajúce problematiku TT a ochrany duševného vlastníctva. Svoje profesionálne pôsobenie aj naďalej rozvíja a aktívne pracuje na vedeckovýskumných projektoch, činnostiach podporujúcich popularizáciu vedy a od roku 2008 je tiež hlavnou koordinátorkou projektu 7. rámcového programu „Noc vedců“.

Aktuálne pôsobí v Centre pre transfer technológii na Masarykovej Univerzite v Brne (MU), kde zabezpečuje servis a podporu pracoviskám MU v oblasti ochrany jej duševného vlastníctva.

Arno Basedow

Jeho alma mater boli Univerzita v Heidelbergu a tiež Univerzita Parana Curitiba v Brazílii. Svoje študijné zameranie orientoval na oblasť chémie a chemického inžinierstva. Pracovne pôsobil ako riaditeľ oddelenia pre výskum a vývoj v spoločnosti Lohmann Adhesive Tape Technology Tianjin.

Ako projektový manažér pracoval pre **Fraunhofer-Patentstelle für die Deutsche Forschung e. V.**, v Mníchove, v rámci projektu „Deutsches Innovationsforum“, Patentverwertung „ForschungsPatent“. Na rovnakej pozícii získaval skúsenosti aj v spoločnosti **N-transfer, GmbH** v Hannoveri, v rámci projektu „Patente/Lizenzen“.

Pozíciu generálneho riaditeľa zastával v **TLM GmbH (Technologie – Lizenz – Büro)**, agentúre, ktorá sa venuje inováciám a manažmentu v oblasti patentov.

Aktuálne pracuje pre už spomínanú spoločnosť **Fraunhofer-Patentstelle für die Deutsche Forschung e. V.** ako strategický poradca pre patentové stratégie.

Spracovala: Mgr. Eva Vašková, foto: CVTI SR

NITT SK

NPTT – Národný portál pre transfer technológií

V modernom svete je použitie internetu ako propagačného nástroja bežnou praxou. Internet je veľmi efektívny nástroj pre jeho rozsiahlu použiteľnosť a vysoké pokrytie širokého spektra obyvateľstva. Proces transferu technológií nie je výnimkou. Vytvorenie špecializovanej webovej stránky „Národný portál pre transfer technológií“ (NPTT) sa javí ako opodstatnené a žiaduce z dôvodu absencie obdobnej komplexnej stránky na Slovensku. Centrum vedecko-technických informácií SR implementuje národný projekt Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií – NITT SK, v rámci ktorého

bol portál NPTT vytvorený. Národný portál pre transfer technológií (NPTT) – www.nppt.sk, je podporným nástrojom pre proces transferu technológií, ktorého cieľom je zhromažďovať informácie (podporné služby, metodické materiály, publikácie a iné odborné materiály) pre akademickú obec, s cieľom uľahčiť vedecovýskumným pracovníkom ochrániť vytvorené duševné vlastníctvo a komerčne ho zhodnotiť v súkromnom sektore prostredníctvom aktívnej výroby a predaja. Samotný proces priemyselno-právnej ochrany predmetov priemyselného vlastníctva a ich ná-

sledná komercializácia je komplexný a administratívne náročný proces. Preto sú prostredníctvom NPTT ponúkané podporné služby, ktoré tento proces uľahčujú. Poskytované služby je možné rozdeliť do dvoch základných skupín: „Expertné podporné služby v procese transferu technológií“ a „Rešeršné služby“.

Expertné podporné služby v procese transferu technológií (EPS) môže vedeckovýskumný pracovník, resp. iný zástupca akademickej obce (napr. pracovník centra transferu technológií (CTT) využívať po registrácii na NPTT, na základe ktorej mu CVTI SR vygene-

NPTT NÁRODNÝ PORTÁL PRE TRANSFER TECHNOLOGIÍ

Domov Kontakt Opýtajte sa Registrácia používateľa

PROJEKT NITT SK
podpora rozvoja znalostnej spoločnosti

Aktuality
Prístup do Eigaronline
Plné texty e-knží svetových vydavateľstiev - databáza Ebrary
všetky novinky

O portáli
Transfer technológií
Poskytované služby v procese transferu technológií
Hradenie patentových poplatkov
Poskytované vzorové materiály
Informačné zdroje
Podujatia
Komunikačné centrum
Profily vedecko-výskumných inštitúcií v SR
Multimediálna galéria o transferu technológií
TRANSFER TECHNOLOGIÍ bulletin

Pre vedeco-výskumné inštitúcie
Pre študentov
Pre firmy
Pre centrá transferu technológií SR

Vitame Vás na stránkach portálu, ktorý tvorí priestor pre podporu v procese transferu technológií v SR a zároveň informačné zázemie pre oblasť transferu technológií

NPTT poskytuje :

- podporu v procese transferu technológií (možnosť objednať podporné služby a získať podporné materiály)
- prístup k informačným zdrojom pre oblasť transferu technológií
- informácie o aktuálnom dianí v oblasti transferu technológií v SR

... a v neposlednom rade príležitosť podeliť sa o svoje poznatky a skúsenosti

ruje prístupové údaje do systému na zadávanie a správu požiadaviek na EPS.

Rešeršné služby môžu vedeckovýskumní pracovníci, resp. iní zástupcovia akademickej obce (napr. pracovníci CTT) využívať po jednoduchej registrácii na NPTT prostredníctvom zadania e-mailovej adresy a hesla. Služba tiež ponúka možnosť sledovať aktuálny stav riešenia svojej požiadavky a výsledky svojich požiadaviek prostredníctvom webového rozhrania NPTT.

Na portáli sú tiež umiestnené **vzorové materiály**, ktoré sú k dispozícii na stiahnutie a je ich možné použiť v jednotlivých krokoch procesu transferu technológií na ošetrovanie vzťahov zúčastnených strán (dohody, zmluvy) alebo ako internú legislatívu akademickej alebo vedeckovýskumných inštitúcií ošetrojúcu náležitosti vzni-

ku, ochrany a komercializácie duševného vlastníctva (transferu technológií) v danej inštitúcii (smernice) alebo môžu slúžiť ako návod resp. pomôcka vo vybraných oblastiach transferu technológií (metodické materiály). Sprístupnené materiály sú vzorové, je teda možné, že pre uplatnenie v konkrétnej situácii ich bude potrebné upraviť do finálnej podoby podľa aktuálnych požiadaviek.

Ďalším dostupným zdrojom informácií sú **databázy a zoznamy databáz** využiteľné v procese transferu technológií. Sprístupnené databázy sú vhodné na vyhľadávanie expertov pre určitú oblasť transferu technológií, potenciálnych partnerov pre spoluprácu v procese vývoja a komercializácie predmetov duševného vlastníctva, udelené patenty, zapísané dizajny a pod. Možnosť bližšieho sa obozná-

menia s problematikou TT ponúkajú aj **odkazy na odbornú literatúru**, národné a medzinárodné patentové a známkové úrady a pod. Pre aktívne zapojenia sa do diania ponúka NPTT aj **zoznam národných a medzinárodných podujatí**. V rámci komunikačného centra je tiež dostupný špecializovaný **blog**, pomocou ktorého je možné zdieľať skúsenosti z oblasti transferu technológií. Služby a informácie, ktoré sú poskytované prostredníctvom NPTT sa budú postupne rozširovať a skvalitňovať. Hlavným cieľom NPTT je, aby sa transfer technológií stal pre slovenskú akademickej obec dostupným nástrojom pre rozvoj a neustále zvyšovanie kvality realizovaných výskumných a vývojových aktivít.

Spracoval:
Ing. Martin Smeja, PhD.

Výstava v CVTI SR: Bioterapeutické metódy v praxi

V prvom čísle nášho bulletinu sme vám predstavili projekt Ústavu zoológie SAV Výskum a vývoj nových bioterapeutických metód a ich využitie pri liečbe niektorých závažných ochorení¹. Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT) s Ústavom zoológie SAV² spoločne pripravili výstavu pod názvom **Bioterapeutické metódy v praxi**, ktorá bola zrealizovaná v **Centre vedecko-technických informácií SR**³ v období od 28. 9. 2012 do 14. 12. 2012 spolu so sprievodnými aktivitami.

Cieľom výstavy bolo predstaviť bioterapie ako významný doplnkový alebo alternatívny spôsob liečby viacerých závažných ochorení s vysokým stupňom účinnosti (Larválna terapia, Ichtyoterapia, Hirudoterapia a Apite- rapia). Viac sa o tom dočítate v našom článku *Návšteva nového Bioterapeutického zariadenia v Bratislave*, zverejnenom v TT bulletine č. 1/2012.

Výstava bola slávnostne otvorená **dňa 27. 9. 2012** v priestoroch CVTI SR ako súčasť prednášky **Tropické choroby a bioterapeutické metódy v praxi**⁴ na popularizačnom podujatí Veda v CENTRE.

Na pozvanie **RNDr. Milana KOZÁNK, CSc.**⁵, riaditeľa Ústavu zoológie

SAV, sa na otvorení zúčastnila pani **Dr. Grace MURILLA**⁶, riaditeľka Kenya Agriculture Research Institute – Tsetse & Trypanosomosis Research Centre. Tento inštitút spolupracuje na rôznych projektoch práve aj s Ústavom zoológie SAV. Čestným hosťom bol aj **RNDr. Peter TAKÁČ, CSc.**⁷, (Scientica, s. r. o., Ústav zoológie SAV), ktorý bol garantom výstavy a našim sprievodcom aj pri návšteve Bioterapeutického zariadenia v priestoroch Nemocnice svätého Michala v Bratislave, kde sa tieto metódy zavádzajú do praxe. Záujem o výstavu prejavili nielen dospelí, ale aj stredoškólači, ktorí sa zúčastnili ďalšej aktivity k výstave, Bratislavskej vedeckej cukrárne, dňa 16. 10. 2012. Na tomto podujatí odznela taktiež prednáška zameraná práve na

túto problematiku.

Výstava Bioterapeutické metódy v praxi trvala do 14. 12. 2012, avšak živé exponáty (muchy tse-tse, rybičky *Garra rufa*, larvy múch *Lucilia sericata*, ako aj samotné muchy) boli vystavené iba do konca októbra 2012.

Výstava je ďalším podujatím v rámci implementácie národného projektu CVTI SR „**Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK**“⁸ a bola sprístupnená odbornej, ako aj laickej verejnosti v uvedenom období v čase od 9.00 do 16.00 hod. (pondelok, streda a piatok) a pre veľký záujem bola sprístupnená verejnosti aj čase od 9.00 do 18.00 hod. (utorok a štvrtok) v priestoroch CVTI SR na Lamačskej ceste 8/A v Bratislave.

1 Výskum a vývoj nových bioterapeutických metód a ich využitie pri liečbe rôznych závažných ochorení : <http://www.scientica.sk/web/src/index.php?lg=sk&pgid=58>

2 Ústav zoológie SAV: <http://www.zoo.sav.sk/>

3 CVTI SR : <http://www.cvtisr.sk/>

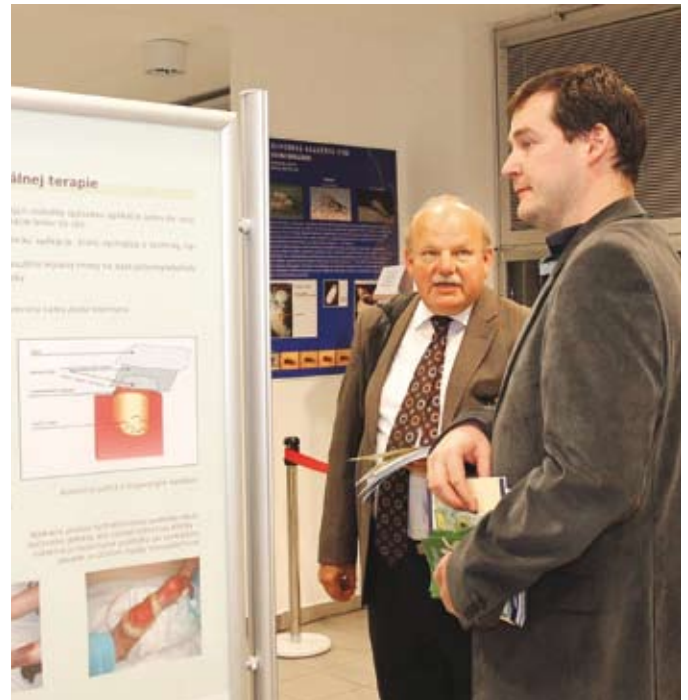
4 Tropické choroby a bioterapeutické metódy v praxi: <https://www.vedatechnika.sk/SK/ENOVINY/ZAKCIINCPVAT/Stranky/Veda-v-CENTRE-Tropicke-choroby-a-bioterapeuticke-metody-v-praxi.aspx>

5 RNDr. Milan KOZÁNEK, CSc.: <http://www.zoo.sav.sk/?cl=people&iid=16&tname=cv>

6 Dr. Grace MURILLA: <http://www.cptech.org/events/geneva04292003/gm-bio.html>

7 RNDr. Peter TAKÁČ, CSc.: <http://www.zoo.sav.sk/?cl=people&iid=28&tname=cv>

8 Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK: <http://nitt.cvtisr.sk/>

Resumé:

Biotherapies are considered to be an additional or alternativ form of treatment in many serious diseases with a high degree of efficiency. Research and development of new biological therapeutical methods and their use in the treatment of various serious diseases is the name of the project to support the research and knowledge transfer from research and development into practice. The project and its potential in clinical practice has astonished us so much, that in the event of the project of the Centre of Scientific and Technical Information – NITT SK (National infrastructure for technology transfer to Slovakia) we will introduce it closer in the form of exhibition from September this year, along with supporting events and live demonstrations to 14th of December 2012.

Spracovala: Mgr. Mária Izakovičová, foto: Ing. Alena Oravcová

Odborné semináre Strediska patentových informácií PATLIB v CVTI SR

Stredisko patentových informácií PATLIB v Centre vedecko-technických informácií SR je súčasťou siete stredísk členských štátov Európskej patentovej organizácie – EPO. (*Skratka PATLIB je odvodená od PATent LIBrary – patentová knižnica, keďže pôvodným cieľom pri vzniku týchto stredísk bolo umožniť verejnosti priamy prístup k patentovým dokumentom a informáciám z oblasti právnej ochrany priemyselného vlastníctva*).

Poskytuje vedcom, vynálezcom, študentom aj širokej verejnosti množstvo špecializovaných služieb a informácií, súvisiacich s ochranou predmetov priemyselného vlastníctva, využívaním patentov, komercializáciou výsledkov vedeckej činnosti. Jednou z činností Strediska patentových informácií PATLIB v CVTI SR je aj organizácia seminárov a školení na tému ochrany priemyselného vlastníctva a využívania relevantných informačných zdrojov.

V mesiacoch október, november a december 2012 zorganizovalo Stredisko patentových informácií PATLIB v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR v Banskej Bystrici tri semináre.

Na prvom seminári „**Ako chrániť svoje nápady**“ účastníci získali poznatky, čo sú to patenty a úžitkové vzory, čo sa

nimi dá priemyselnoprávne chrániť, ako ich získať, ako patentovať v zahraničí a o možnostiach obchodného využívania patentovanej technológie. Lektorkou bola Ing. Lucia Brocková z ÚPV SR.

Témou ďalšieho seminára „**Kde nájdeme informačné zdroje o patentoch a úžitkových vzoroch**“ bolo vyhľadávanie v národných, európskych

a medzinárodných databázach predmetov priemyselného vlastníctva, spojené s praktickými ukážkami. Seminár viedli informační špecialisti Strediska patentových informácií PATLIB CVTI SR PhDr. Mária Harachová a PhDr. Ľubomír Kucka.

Posledný seminár v decembri pod názvom „**Dizajny a ochranné známky**“ bol venovaný možnostiam ochrany výsledkov tvorivej činnosti dizajnov a tovarov a služieb ochrannými známkami. Súčasťou boli aj ukážky rešeršovania v registroch ÚPV SR, v databázach OHIM (Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu) v Alicante. Lektormi boli odborníci z ÚPV SR Ing. Karol Klavec a Ing. Marián Michalovský. V roku 2013 bude Stredisko patentových informácií PATLIB v Centre vedecko-technických informácií organizovať ďalšiu sériu odborných seminárov.

Spracovala: Mgr. Oľga Števková

Odborné podujatia pre vedeckovýskumných pracovníkov

Pre vedeckovýskumných pracovníkov na Slovensku sa pripravuje séria odborných podujatí, ktoré im pomôžu zhodnotiť výsledky svojej práce.

Duševné vlastníctvo a transfer technológií nie sú pre akademické prostredie témami, ktorým by bola venovaná dostatočná pozornosť. Situáciu sa v tomto smere pokúsia zmeniť tematicky zamerané odborné semináre projektu „Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“.

Premiéra

Prvý zo zmienovaných seminárov sa uskutočnil 14. novembra 2012. Počas celodenného programu odzneli prednášky troch hostí. Zuzana Adamová, odborníčka predovšetkým na legislatívu v oblasti duševného vlastníctva sa venovala definíciám a správne mu chápaniu pojmov. Katarína Müllerová zo špecializovaného pracoviska Slovenskej akadémie vied (SAV) predstavovala problematiku nahlasovania dosiahnutých výsledkov výskumu a dve

prednášky Tomáša Klinku ozrejmili otázky súvisiace s voľbou spôsobu a posúdením realizovateľnosti ochrany duševného vlastníctva.

Bezplatne a fundovane

Pripravené budú celkovo štyri samostatné semináre, ktoré sa budú konať v trojmesačných odstupoch v priestoroch Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave. To je riešiteľom projektu „Národná infraštruktúra pre

podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“ a v rámci jeho implementácie sa tieto podujatia aj realizujú. Odborníci z oblasti duševného vlastníctva a transferu technológií sa pokúsia formou bezplatných seminárov priblížiť túto problematiku zástupcom slovenskej akademickej obce.

Poznávať problematiku

Účelom je poskytovať hlavne kvalitné

informácie. Pretože ten, kto ich má môže následne aj konať. O to viac to platí v prípade, ak ide o „rozbehnutie“ zložitejšieho procesu akým prenos výsledkov vedeckovýskumnej činnosti do spoločensko-hospodárskej praxe tzn. transfer technológií je.

Vedeckovýskumní pracovníci by v tomto prípade mali spoznať odpovede na otázky: *Čo je duševné vlastníctvo? Ako a prečo ho chrániť? Aké sú reálne možnosti jeho*

komerčného zhodnotenia?

Tieto a podobné informácie im pomôžu lepšie pochopiť svoje postavenie v spomínanom procese a tiež zistiť, s čím sa v ňom môžu stretnúť.

Konkrétnejšie informácie o podujatí spolu s programom a registračným formulárom nájdete na Národnom portáli pre transfer technológií (www.nppt.cvtisr.sk).

Spracovala: Mgr. Eva Vašková

Výstavbu CEITEC-u odštartovalo polozenie základných kameňov

Dňa 24. 9. 2012 začala výstavba **Stredo-európskeho technologického inštitútu CEITEC**. Je jediným výskumným centrom v Českej republike, ktoré umožňuje prepojenie vied o živote a o neživej prírode. Súbežne sa budú stavať nové budovy v dvoch lokalitách Brna: v Univerzitnom kampuse Bohunice Masarykovej univerzity (MU) a v kampuse Vysokého učení technického (VUT) Pod Palackého vrchem. Do nových laboratórií s celkovou rozlohou 25 000 m² sa vedci presťahujú koncom roka 2014. Dotáciu 5,24 miliárd korún na vybudovanie CEITEC-u získali brnianske vysoké školy a výskumné inštitúcie z Operačného programu Výzkum a vývoj pro inovace.

V nových pavilónoch bude vedcom slúžiť unikátne vybavené laboratórne zázemie, ktorého súčasťou budú i tzv. zdieľané laboratóriá, využívané vo viacerých vedných odboroch. Zázemie nových laboratórií skvalitní aj štúdium magisterských a doktorských programov vo vybraných odboroch, nakoľko ich študenti budú mať prístup k najnovším poznatkom a najmodernejšiemu vybaveniu. Mladí vedci tak budú mať možnosť zapojiť sa do práce špičkových vedeckých tímov už počas štúdia. V rámci spoločných inovatívnych

projektov budú mať prístup k technológiám v CEITEC-u aj firmy.

Dve nové budovy CEITEC-u Masarykovej univerzity s rozlohou takmer 7000 m² budú slúžiť pre laboratóriá, výukové priestory a vyrastú v Univerzitnom kampuse Bohunice. Väčší z pavilónov bude mať atypický eliptický pôdorys s vnútorným zastrešeným átriom. Miesto v ňom nájdú pracoviská pre výskumné programy: štruktúrna biológia, genómika a proteomika rastlinných systémov, molekulárna medicína a výskum mozgu a ľudskej mysle. Súčasťou rozšíreného prvého podzemného poschodia bude aj výskumný skleník a rastové klimatické komory, tzv. fytotróny. V celom areáli bude umiestnených sedem zdieľaných laboratórií s prvotriednymi prístrojmi, ako napr. spektrometre nukleárnej magnetickej rezonancie (NMR), ktoré slúžia na štúdium 3D štruktúry látok na atomárnej úrovni alebo elektrónové mikroskopy. Tie umožnia študovať bunkové štruktúry a ďalšie javy na makromolekulárnej úrovni s veľmi vysokým rozlíšením.

Štyri pavilóny s celkovou rozlohou 14 000 m² budú postavené v kampuse VUT Pod Palackého vrchem. V nich budú sídlieť pracoviská výskumných programov. Stav-

ba CEITEC-u VUT je jedinečnou rozsahom tzv. čistých priestorov s rozlohou 1050 m². Pohyb ľudí v týchto priestoroch vyžaduje zvláštne vybavenie, napr. špeciálne obleky, rúška, okuliare, kukly, obuv atď.

CEITEC – Stredo-európsky technologický inštitút

CEITEC je centrom vedeckej excelentnosti v oblasti vied o živej prírode a pokročilých materiáloch a technológií, ktorého hlavným poslaním je vybudovanie významného európskeho centra vedy a vzdelanosti so špičkovým zázemím a podmienkami pre najlepších vedeckých pracovníkov v Brne. CEITEC je výsledkom spolupráce šiestich brnianskych univerzít a výskumných inštitúcií Masarykovej univerzity, Vysokého učení technického v Brne, Mendelejovej univerzity v Brne, Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne, Výskumného ústavu veterinárneho lekárstva a Ústavu fyziky materiálov Akadémie vied ČR. Základné stavebné jednotky centra tvorí 64 výskumných skupín, ktoré sú sústredené do siedmich výskumných programov.

Zdroj: <http://www.jic.cz>

Spracovala: Mgr. Iveta Molnárová

Výstava v rámci Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2012

V rámci 9. ročníka Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2012 bola dňa 8. novembra 2012, za účasti ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Dušana Čaploviča, ďalších predstaviteľov MŠVVaŠ SR a odbornej verejnosti, v bratislavskej Inchebe (v hale A0) slávnostne otvorená **Prezentácia výsledkov činnosti centier excelentnosti výskumu**. Takéto centrá excelentnosti výskumu pôsobia pri univerzitách, ústavoch Slovenskej akadémie vied a výskumných centrách na Slovensku. Svoju činnosť prezentovali formou konkrétnych výsledkov a praktických aplikácií. Na podujatí sa zúčastnilo spolu 20 centier excelentnosti výskumu v 14 stánkoch. Výstava trvala do 11. novembra 2012.

Súčasťou otvorenia výstavy bolo i slávnostné otvorenie **Národnej konferencie Výskum, vývoj a inovácie – cesta k vyššej kvalite života (Národná konferencia)**¹ ktorá je každoročným nosným podujatím **Týždňa**

vedy a techniky na Slovensku². Jej organizátorom je **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR**³ v spolupráci s **Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti**⁴ pri **Centre vedeckotechnických informácií SR**⁵ a **Zväzom slovenských vedeckotechnických spoločností**⁶.

Národná konferencia poskytuje priestor na diskusiu k téme a prepojenie vý-

skumu s praxou medzi zástupcami organizácií výskumu a vývoja – vysokých škôl, štátneho sektora, ako aj podnikateľského a neziskového sektora.

V rámci Národnej konferencie boli odovzdané **ceny ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky za najlepšiu prezentáciu výsledkov činnosti centier excelentnosti výskumu za rok 2012**.

CENTRÁ, KTORÉ SI ODNIESLI OCENENIE Z RÚK ŠTÁTNEHO TAJOMNÍKA MŠVVAŠ SR ING. ŠTEFANA CHUDOBU, PHD.:

- Centrum pre vývoj a aplikáciu progresívnych diagnostických metód v procesoch spracovania kovových a nekovových materiálov (7) a Centrum excelentnosti 5-osového obrábania (8)
- Centrum excelentnosti SMART 2 – Technology Transfer (spin-off)
- Centrum excelencie pre leteckú dopravu
- Externé centrum ochrany a využívania agrobiodiverzity
- Geothermal Anywhere, a. s.

Text a foto: Ing. Alena Oravcová

1 Národná konferencia 2012: http://www.tyzdenvedy.sk/buxus/generate_page.php?page_id=1584

2 Týždeň vedy a techniky na Slovensku: <http://www.tyzdenvedy.sk/>

3 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu: <http://www.minedu.sk>

4 Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti: <https://www.vedatechnika.sk/SK/VEDAASPOLOCNOST/NCPVAT/Stranky/default.aspx>

5 Centrum vedecko-technických informácií SR: <http://www.cvtisr.sk>

6 Zväz slovenských vedecko-technických spoločností: <http://www.zsvts.sk/>

7 Centrum pre vývoj a aplikáciu progresívnych diagnostických metód v procesoch spracovania kovových a nekovových materiálov: http://www.mtf.stuba.sk/generate_page.php?page_id=9739

8 Centrum excelentnosti 5-osového obrábania: http://www.mtf.stuba.sk/generate_page.php?page_id=9738

Elektronické informačné databázy, duševné vlastníctvo

24. 10. 2012; Televízna stanica STV 2; Fokus; 16.30; 25 min.; ŠEVČÍKOVÁ Zuzana

Zuzana ŠEVČÍKOVÁ, moderátorka:

Už neraz sme v našej relácii hovorili o tom, že v dnešnej dobe sú z tovarov a služieb najcennejšie práve informácie a dostať s k nim úplne zadarmo je pre mnohých z nás, najmä pre študentov, jednoducho tým najcennejším benefitom. Veď práve informácie si ich majitelia strážia viac, rovnako ako napríklad svoje duševné vlastníctvo. Ak sa chcete o tejto téme dozvedieť viac, sledujte nás ďalej, dnešný Fokus Peniaze je práve pre vás. Vitajte.

Dnes si povieme viac o informačných databázach, ktoré Slovensko zakúpilo za účelom rozvoja poznatkov a vedy v našej krajine. Povieme si, ako sú rozdelené a ako sa k nim dostať, dozvieme sa aj to, čo je naozaj duševné vlastníctvo a ako ochrániť svoj objav či vynález. Slovenská veda dostala od Európskej únie na vybudovanie elektronickej knižnice 20 tisíc eur. V knižnici nájdete svetové novinky z každej oblasti relevantne a odborne spracované.

Redaktorka: Viac ako 18 tisíc článkov a publikácií, ktoré mapujú dianie na svetovej vedeckej scéne. To všetko môže našinec v systéme nájsť.

Marta SAKALOVÁ, Univerzitná knižnica Žilinskej univerzity:

Sprístupňuje plné texty najvýznamnejších vedeckých časopisov na svete.

Mária ŽITŇANSKÁ, Centrum vedecko-technických informácií:

Obyčajne sú tieto databázy pre vedecko-výskumnú komunitu, hlavne pre študentov vysokých škôl štvrtých, piatych ročníkov, doktorandov, zamestnancov vysokých škôl.

Redaktorka: Prístup k databázam majú študenti zadarmo, zaplatila to Európska únia.

M. ŽITŇANSKÁ: Majú možnosť všetky tieto databázy využívať aj formou vzdialeného prístupu, čiže z pohodlia svojho domova.

Redaktorka: Napriek tomu databázy nie sú tak využívané ako by mohli byť. A to by mohlo v budúcnosti vedcom uškodiť. Ak sa ich využívanie nezvýši, v budúcnosti sa na to nemusia vyčleniť peniaze.

M. ŽITŇANSKÁ: Dôležité je, aby sme mohli deklarovať, že tieto peniaze boli zmysluplné použité a boli použité správne.

Ján TURŇA, prorektor UK pre informačné technológie: Aby viacej tú osvetu robili aj jednotliví učitelia, aby napríklad na odborných predmetoch to spomenuli.

Redaktorka: Peniaze na pokračovanie celého projektu bude štát hľadať o tri roky.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Dnes sa v relácii Fokus rozprávame o informačných elektro-

nických databázach a našim prvým hosťom je pán Michal SLIACKY z Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, príjemný podvečer, vitajte.

Michal SLIACKY: Ďakujem.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Taktiež vám dávam do pozornosti, milí diváci, naše kontakty 048/437 52 52, to je telefón a fokus.peniaze@stv.sk, to je mailová adresa, na ktorých teda čakáme vaše prípadné otázky do našej dnešnej diskusie. Pán SLIACKY, poďme teda na to, poďme si tému, ktorú sme počuli už v reportáži, rozobrať na drobné, čo sú to teda tzv. e-zdroje alebo elektronické informačné zdroje?

M. SLIACKY: Pod týmto pojmom elektronické informačné zdroje alebo e-zdroje si môžeme predstaviť odbornú a vedeckú literatúru, ktorá existuje v elektronickej forme. Tak isto teda ako poznáme tradičné tlačené dokumenty, vedecké, odborné, knihy, časopisy a podobne, tak isto existujú e-formy týchto dokumentov. Sú vydávané zahraničnými svetoznámymi vydavateľmi a sú poskytované používateľom prostredníctvom služieb knižníc vedeckých a akademických.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Komu sú prioritne takéto vedecké zdroje určené?

M. SLIACKY: Ich primárny účel je pod-

pora vedy a výskumu, to znamená, že sú určené pre študentov, teda najmä druhého stupňa vysokoškolského štúdia, doktorandov, vedecko-pedagogických pracovníkov a vedeckovýskumných pracovníkov akadémie vied, rôznych ďalších ústavov a podobne.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ako je možné sa k takýmto zdrojom teda dostať?

M. SLIACKY: Tieto zdroje sú prístupné prostredníctvom internetu, sú prístupné prostredníctvom webových stránok, akademických knižníc a vedeckých knižníc vybraných, takže používateľ, študent vedecko-výskumný pracovník, ktorý ich chce využívať, v prvom rade by mal navštíviť webovú stránku svojej akademickej knižnice alebo webovú stránku Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, prípadne webovú stránku ústrednej knižnice Slovenskej akadémie vied, Univerzitetnej knižnice v Bratislave alebo Slovenskej národnej knižnice v Martine, kde nájde ponuku elektronických informačných zdrojov, to je vlastne prvý prístupový bod ako sa k týmto zdrojom dostať.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: A kde sa toto všetko môže dozvedieť, že kde má čo hľadať?

M. SLIACKY: Presne na týchto webových stránkach sú zverejnené informácie o elektronických informačných zdrojoch, sú tam jednotlivé zdroje popísané, ako ich využívať, ako získať z nich informácie a podobne. V podstate keďže napríklad ide o študenta alebo doktoranda konkrétnej vysokej školy alebo univerzity, tak by mal navštíviť vlastnú akademickú knižnicu alebo teda webové stránky týchto knižníc, tie ktoré som už spomínal.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Tí ľudia, ktorí pracujú v tých akademických knižniciach, pravdepodobne majú dostatok informácií, aby toho človeka vedeli nasmerovať tým správnym smerom.

M. SLIACKY: Áno, presne tak. Podporu mu môžu dať pracovníci knižníc a v podstate aj rôzne podujatia, ako sú napríklad semináre, konferencie alebo aj takéto relácie, kde sa o týchto témach hovorí.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Máme tu už aj nejaké mailové otázky, tak poďme na to: *Chcem sa opýtať, do akej miery je možné digitalizovať knihy. Mám na mysli prózu či poéziu s ohľadom na autorský zákon. Ako je ošetrované autorstvo knihy, keď sa digitalizuje.* Lukáš z Banskej Bystrice sa pýta.

M. SLIACKY: Tak to je zaujímavá otázka. Digitalizácia v podstate nie je predmetom tejto relácie, ale môžem odpovedať. Digitalizáciou sa zaoberá najmä Slovenská národná knižnica v Martine, ktorá má rôzne projekty, ktorých cieľom je digitalizovať informačné zdroje a teda aj beletriu. Ale sprístupňovanie týchto zdrojov podlieha autorskému zákonu. Takže môžu sa sprístupňovať najmä diela, ktoré sú staršie než 70 rokov a súčasné diela sa v podstate sprístupňovať bez súhlasu autora nemôžu.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Čiže treba získať súhlas autora. V podstate nie je to témou relácie, ale digitalizácia súvisí s nejakým elektronickým zdrojom.

M. SLIACKY: Určite áno.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Či už teda ide o nejaký vedecký alebo prózu alebo nejakú poé-

ziu, ako písal náš divák. Poďme však ďalej. Tie najcennejšie elektronické informačné zdroje, o ktorých sa rozprávame, sú licencované, to znamená, že nie sú voľne prístupné. Ako sa dostane taký študent k takýmto zdrojom?

M. SLIACKY: Tieto zdroje, ktoré sú licencované, vydávajú zahraniční svetoznámi vydavatelia a tento prístup k nim je vlastne platený a je platený z rôznych projektov a grantov. Koncovým používateľom, teda študentom a vedeckým pracovníkom, je sprístupňovaný však zadarmo prostredníctvom služieb svojich knižníc, ako som už spomínal. Takže pre študentov a vedeckovýskumných pracovníkov sú tieto zdroje zadarmo. Financované sú z národného projektu, ktorý je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie a práve z týchto projektov sú zaplatené ani nie tieto zdroje ako také, ale prístupy k týmto zdrojom, pretože sú majetkom tých vydavateľov. My len zabezpečujeme prostredníctvom služieb knižníc prístup k týmto zdrojom.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: K tomu projektu, o ktorom ste hovorili, sa ešte dostaneme. Povedzme si však, ako sú tie informácie napríklad rozdelené. Je to tak, že ak sa nejaká univerzita venuje nejakým technickým oblastiam, tak tam v tej knižnici nájde ten študent iba technické veci alebo ako teda majú tí študenti hľadať? Ako majú vedieť, kam sa obrátiť aby našli to čo potrebujú?

M. SLIACKY: Rozdeliť elektronické informačné zdroje možno podľa rôznych hľadísk, napríklad podľa obsahového hľadiska, čiže tematiky, ktoré pokrývajú, tak sú špecializované zdroje napríklad na prírodné vedy, medicínu, technické vedy, pôdohospodárske

alebo napríklad spoločenské a humanitné vedy. Ale sú aj databázy, ktoré sú multidisciplinárne, to znamená že pokrývajú všetky vedné odbory. V ponuke týchto zdrojov, ktoré je možné nájsť na internete, sú aj také zdroje, aj multidisciplinárne aj špecializované. Záleží od tej profilácie tej ktorej inštitúcie, vysokej školy alebo univerzity, ale také knižnice ako je Centrum vedecko-technických informácií, majú všetky vedné odbory, takže sú pokryté všetky vedné disciplíny.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ďalšiu mailovú otázku tu máme. Pani Eva sa pýta: *Ako citovať takýto zdroj informácií v práci?* To znamená, že sa dostane k nejakej informácii pomocou teda internetu a ako to má potom citovať, keď to chce použiť vo svojej práci?

M. SLIACKY: Áno, každý kto píše nejakú záverečnú prácu, napríklad diplomovú alebo dizertačnú alebo vedeckú, píše vedeckú publikáciu alebo nejaký príspevok do vedeckého časopisu, je povinný citovať zdroj odkiaľ teda získal tie informácie. Toto platí pre zdroje, ktoré sú v tlačенých dokumentoch a tak isto aj z elektronických. Pri citovaní elektrických dokumentov sú určité špecifiká, a preto by som najradšej odkázal na ISO normu 690, ktorá presne upravuje, ako tieto dokumenty citovať.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: A je to podobné, ako pri tých tlačенých dokumentoch?

M. SLIACKY: Je to podobné. Sú tam určité špecifiká v tejto norme je to vysvetlené na príkladoch. Norma je dostupná na internete zadarmo. Každý sa k nej môže dostať.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Môžu takéto informácie alebo takéto informačné zdroje pomôcť nejakým aj takým obyčajným ľuďom, možno podnikateľom, v niečom a môžu sa oni k tomu dostať, ak nie sú študenti nejakej vysokej školy?

M. SLIACKY: Primárny význam týchto elektronických informačných zdrojov je podpora vedy a výskumu. Takže informácie a poznatky z nich sú určené hlavne pre študentov, doktorandov, vedeckovýskumných pracovníkov, ktorí robia vedu a výskum a píšú záverečné práce. Iste aj podnikatelia, ktorí sa venujú vede a výskumu, môžu tieto zdroje využívať, a to len tak, že sa ako fyzická osoba prihlási ako používateľ, čiže čitateľ knižnice, tie som už menoval. Je to napríklad Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, Univerzitná knižnica v Bratislave, Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied alebo Slovenská národná knižnica v Martine a prostredníctvom služieb knižnice môže tieto zdroje využívať a využívať z nich poznatky.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Čiže nie je to obmedzené iba na niekoho, kto je zapísaný na nejakú školu alebo pracuje v nejakej vedeckej inštitúcii?

M. SLIACKY: Primárne to je pre nich. Tie zdroje, ktoré sú prístupné prostredníctvom akademických knižníc, univerzít a vysokých škôl sú určené pre akademickú obec tej ktorej školy a jej inštitúcie, prípadne akadémie vied. Ale tieto štyri knižnice sú vedecké, ktoré som spomenul, a tie môžu využívať vlastne všetci občania.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ešte skúsme spomenúť taký termín „vzdialený prístup“. Dá sa na

túto sieť týchto elektronických informácií prihlásiť aj cez tzv. vzdialený prístup. Tak vysvetlime divákovi, čo to vlastne znamená.

M. SLIACKY: Áno, v zásade poznáme dva spôsoby, ako využívať elektronické informačné zdroje. Prvý spôsob je taký, že sa používateľ nachádza fyzicky v budove svojej akademickej knižnice, univerzity, vysokej školy alebo spomínaných vedeckých knižníc, je v študovni, v kancelárii alebo dokonca aj na internáte alebo na wifi sieti týchto inštitúcií, keďže ich študent ich využíva priamo. Ale môžu ich využívať aj z pohodlia domova. To znamená, že kdekoľvek, kde je prístup do internetu. Prostredníctvom mena hesla sa prihlási do vzdialeného prístupu a dostane sa do ponuky elektronických informačných zdrojov, ktoré využíva cez vzdialený prístup. Samozrejme musí byť registrovaný v týchto knižniciach, ktoré som spomínal.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Spomínali sme, že za investovala do tohto veľkého projektu práve Slovenská republika. Poskytla tieto prihlasovacie nejaké heslá všetkým, ktorí ich budú potrebovať. Spomeňme alebo predstavme trochu ten projekt.

M. SLIACKY: Tento projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie a jeho primárnym cieľom je podpora vedy a výskumu na Slovensku. Tento projekt vlastne sprístupňuje portfólio vybraných 16-tich elektronických informačných zdrojov, ktoré tvoria taký vhodný základ pre vedu a výskum na Slovensku. A do tohto projektu je zapojených 21 verejných vysokých škôl a univerzít na Slovensku, Slovenská akadémia vied prostredníctvom ústrednej knižnice a spomínané tri vedecké knižnice

a v rámci tohto projektu, každá inštitúcia má svoje portfólio zdrojov, ktoré sú špecifické podľa svojho profilu.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: O téme elektronických informačných databáz sme sa rozprávali s pánom Michalom SLIACKYM. V tejto chvíli budeme musieť už našu časť rozhovoru alebo relácie ukončiť. Ale ak sa chcete ešte niečo opýtať, tak pokojne telefonujte na 0918 381 297, pretože pán SLIACKY ešte ostáva v našom zákulisí a bude odpovedať na vaše otázky, ku ktorým sa samozrejme v závere relácie vrátíme. Ďakujem zatiaľ! Prvá časť našej relácie je za nami a my ideme k ďalšej téme, ale až po krátkej reportáži.

F. MINICH, redaktor: Ak máte nejaký jedinečný nápad alebo objav, je fajn si ho chrániť. Najbežnejším spôsobom je registrácia na Úrade priemyselného vlastníctva. Spoločnosti môžu chrániť svoje duševné vlastníctvo pomocou práv priemyselného vlastníctva, autorských práv alebo obchodných stratégií. V súčasnosti však neexistuje možnosť, že by ste si vynález patentovali vo všetkých krajinách únie, resp. neexistuje taký patent, ktorému by bola priznaná ochrana v celej EÚ. Možnosti sú však rôzne. Ako príklad môže slúžiť mladá slovenská vedkyňa, ktorá si nechala svoj objav patentovať na Oxfordskej univerzite. Vyštudovaná molekularna biologička vynašla teóriu vypínania génov v ľudských bunkách.

Monika GULLEROVÁ, molekularna biologička: Výhoda tejto metódy je, že my vieme inaktivovať gén o krok vpred. Pokiaľ vy cielene sa snažíte deštruovať RNA, tá transkripcia alebo produkcia tej RNA stále beží. My, keďže to vieme vypnúť o krok vpred, tak

my to vypneme, je to vypnuté a žiadne RNA sa už netvorí.

F. MINICH: V praxi ide o to, že s génmi sa dá manipulovať bez toho, aby sa poškodili. Podobných objavov, vedeckých vynálezov a patentov je ročne veľa.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ak neviete, čo si úplne presne treba predstaviť pod pojmom duševné vlastníctvo, tak je dobré, že nás teraz sledujete. Sledujete reláciu Fokus z banskobystrického štúdia a práve o tejto téme sa budeme ďalej rozprávať s našim druhým hosťom s pani Luciou BOCKOVOU z kancelárie predsedu medzinárodných vzťahov Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky. Príjemný podvečer, vitajte.

Lucia BOCKOVÁ, Úrad priemyselného vlastníctva: Ďakujem pekne.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ak sa chcete niečo na duševné vlastníctvo alebo o tejto téme, ohľadom tejto témy opýtať, tak opäť vám dávame do pozornosti naše kontakty 048/437 52 52 alebo fokus.peniaze@stv.sk. Ak sa chcete vašimi otázkami vrátiť k našej dnešnej prvej téme, to znamená informačným elektronickým databázam, tak pokojne telefonujte na 0918 381 297. Pani BOCKOVÁ, poďme si povedať najprv to, že čo je to vlastne duševné vlastníctvo?

L. BOCKOVÁ: Tak ako máme nehmotné statky, tak ako niekto vlastní domy, pozemky, autá, tak máme tu aj duševné vlastníctvo, ktoré je nehmotnej povahy. Vzniklo ľudskou tvorivou činnosťou, môže mať potencionálnu hodnotu a môže byť schopné nejakých súkromno-právnych dispozícií, napri-

klad predaja, dedenia alebo poskytnutím licencie a tak ďalej.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Čiže aj to čo nevidíme, sa dá zdediť, dalo by sa to tak povedať?

L. BOCKOVÁ: Áno.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Je to ťažko predstaviť, ale je to tak. A čo teda všetko môžeme chrániť takýmto spôsobom?

L. BOCKOVÁ: Duševné vlastníctvo sa v základe delí na autorské práva a na priemyselné práva plus práva príbuzné s autorskými a priemyselnými právami. Autorské práva chránia diela, ktoré vznikli ľudskou tvorivou činnosťou, sú vnímateľné zmyslami.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Skúsme povedať nejaký konkrétny prípad.

L. BOCKOVÁ: Áno, hneď sa dostanem k tomu. Je to napríklad hudba, literárne diela, romány, ale aj odborná literatúra, televízne relácie. Autorské práva vznikajú vznikom diela v tom okamihu a nepodliehajú registrácii. Nie je potrebné ich registrovať. Vznikajú hneď, ako bolo dielo vytvorené a je vnímateľné. Je to to C v krúžku známe ako copyright, ktoré si môže autor uvádzať pri svojom diele, či je to fotografia, je to hudba, je to písomnosť, je to literárne dielo, čokoľvek.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: To znamená, že si patentovať literárne dielo nemôžem.

L. BOCKOVÁ: Nie, to je presne to, čo podlieha tým aj toľko známym autorským právam, ktoré sa momentálne teraz rozprávajú vo verejnosti.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ďalšie ste spomínali

priemyselné právo. Pod tým si môžeme čo predstaviť?

L. BOCKOVÁ: Priemyselné práva má v kompetencii Úrad priemyselného vlastníctva a to sú tie patenty, to čo je to známe, to znamená patentmi chránime vynálezy. Ďalej sa zapisujú úžitkové vzory, ktorými sa chránia technické riešenia. Na úrade sa registrujú ochranné známky, topografie polovodičových výrobkov, dizajny, čo sú tvary výrobkov, označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov. Priemyselné práva sa na rozdiel od autorských práv na to, aby vznikli, tam je potrebná ich registrácia, čiže je potrebné ich prihlásiť. Podat' prihlášku a v prípade pozitívneho ukončenia konania takejto prihlášky jej majiteľ získa výlučné práva. To je to čo má.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Výlučné práva. To znamená čo získa a koľko ho to stojí? Čo konkrétne získa?

L. BOCKOVÁ: Výlučné práva, to znamená, získa takzvaný monopol. Je oprávnený používať a využívať predmet priemyselného práva, napríklad v prípade patentu, je oprávnený len on používať a využívať, vyrábať chránený vynález, a tým pádom nikto iný nesmie narušiť jeho práva. Nesmie takúto činnosť vykonávať.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Môže ho predať napríklad?

L. BOCKOVÁ: Môže ho predať alebo napríklad môže súhlasiť s používaním takéhoto chráneného predmetu, poskytnie licenciu niekomu druhému.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: A koľko ho to stojí, to, že si nechá takýmto spôsobom

ochrániť ten svoj patent?

L. BOCKOVÁ: Tak keď zoberieme, že všetky priemyselné práva sa prihlasujú s cieľom nejakého komerčného úspechu a pretavenia do v podstate podnikateľskej činnosti, tak položka 27 eur prihlasovací poplatok za prihlásenie vynálezu na Úrade priemyselného vlastníctva nepredstavuje až takú veľkú čiastku, ale samozrejme nie je to len tento správny poplatok. Ešte je to spojené s inými rôznymi poplatkami, ale samozrejme nie sú to také sumy, ktoré by niekoho zruinovali.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Môžu na tom určite viac zarobiť, v podstate dá sa povedať.

L. BOCKOVÁ: V prípade, že sa to priemyselné právo, ktoré získa, naozaj ho využije a naozaj mu prinesie zisk, tak samozrejme sa mu to oplatí, že to nie je priemyselné právo, ktoré skončí v šuflíku a ďalej ho teda nepoužíva a ostane mu to len.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Máme tu už aj nejaké mailové otázky. Čiže pán Ladislav zo Svidníka sa pýta: *Je to komplikované podať si o patent? Mám nápad, ktorý považujem za skvelý. Môžem si ho nejak ochrániť?* V podstate sme hovorili, že sa to dá. Ale skúsme povedať presne ten postup, čo by mohol urobiť, kam treba zájsť?

L. BOCKOVÁ: Prvé čo by som mu, nielen jemu, ale rozhodne každému prihlasovateľovi by som poradila, je predtým, ako si podá prihlášku, napríklad patentovú prihlášku na vynález, urobiť si sám svojpomocne, ak je to v jeho silách alebo poprosiť, pardon požiadať o pomoc, napríklad patentového zástupcu, urobiť si prieskum,

respektíve nejakú tú rešerš, čo keď niekto už niečo také vymyslel. Veľa prihlasovateľov hovorí, že nikde to nikde nevideli, nikde to nie je, ale je pravdou, že tých patentových dokumentov a literatúry a vymyslených vecí sú milióny.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Potom prídu k vám, hej, a zistia, že...

L. BOCKOVÁ: Áno, áno. Takže takouto rešeršou predtým, ako si podá prihlášku, aby si ušetril jednak aj tie finančné prostriedky, ale možno aj čas a energiu, ktorú by...

Z. ŠEVČÍKOVÁ: A kde nájde ten celý zoznam?

L. BOCKOVÁ: Takúto rešerš, takýto prieskum si môže urobiť svojpomocne. K dispozícii mu je napríklad patentová knižnica priamo na Úrade priemyselného vlastníctva, ktorá obsahuje 14 miliónov patentových dokumentov, čo je dosť rozhodne veľké číslo. Tiež si môže svojpomocne urobiť rešerš cez verejnú internetovú databázu alebo, ako vravím, môže mu tú rešerš vykonať niekto iný, to znamená: buď patentový zástupca alebo napríklad aj Centrum vedecko-technických informácií, ktoré tiež vykonáva takéto rešerše. V prípade, že je takáto rešerš úspešná, pozitívna a vyzerá to tak, že nič v tejto oblasti nebolo alebo nič podobné v tejto oblasti nebolo vymyslené, tak samozrejme odporúčame podať si patentovú prihlášku a pokúsiť sa chrániť si svoje riešenie. O tejto prihláške prebehne konanie na Úrade priemyselného vlastníctva a posúdia sa podmienky patentovateľnosti. Keďže patenty sú udeľované na vynálezy, ktoré sú nové, majú vynálezcovskú činnosť a sú prie-

myselne využiteľné, to sú tri zákonné podmienky, ktoré musí každý vynález spĺňať, aby bol udelený patent.

V prípade, že toto všetko je v poriadku, prebehne prieskum. Patentoví experti samozrejme sa mu pozrú na tú prihlášku a preskúmajú, či tieto tri podmienky sú splnené, tak takémuto prihlasovateľovi je udelený patent, čo tiež ešte nemusí stačiť, pretože o ten patent sa, samozrejme, musí ešte neskôr starať, udržiavať ho napríklad v platnosti, pokiaľ ho chce komerčne využívať, pokiaľ z neho chce mať nejaký zisk, aby sa mu vrátili dajme tomu prostriedky vynaložené na výskum a vývoj. Pokiaľ ho využívať nechce, stačí len poskytnúť teda to právo na používanie niekomu inému. To znamená môže ponúknuť licenciu alebo ho môže celý predať, ako ste už spomínali.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Čo tak napríklad najčastejšie si nechávajú ľudia patentovať?

L. BOCKOVÁ: Keby som povedala tú definíciu odznova, patenty sa udeľujú na vynálezy zo všetkých oblastí techniky, to znamená, že pod tým si možno predstaviť celú škálu od dopravy, strojárkeho priemyslu, ale aj chémie, organická chémia, biotechnológie, všetky možné oblasti ľudskej činnosti, ľudské potreby, nábytkárstvo, hutníctvo, aj napríklad výroba skla. Čokoľvek čo máme okolo seba zo všetkých týchto oblastí.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Máme tu ešte ďalšie mailové otázky. Pani Elena z Vajnora sa pýta, či *môžeme prísť k vám na úrad a nejaký nápad či patent si kúpiť?*

L. BOCKOVÁ: No tak takto to nefunguje. Úrad priemyselného vlastníctva nie

je kúpno-predajným miestom.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Nemáte predajňu asi.

L. BOCKOVÁ: Nie, to nemáme. Vždy je to o tom, že teda ak niekto má záujem o kúpu nejakých technológií a chcel by zainvestovať napríklad, tak musí samozrejme priamo za tým majiteľom týchto práv ísť, majiteľom tohto patentu, a dohodnúť sa nejakým spôsobom. Je pravdou, že vychádzame v ústrety prihlasovateľom. Hlavne je to výhoda pre slovenských prihlasovateľov, ktorí napríklad majú možnosť vyhlásením ponúknuť cez úrad, urobiť takzvanú ponuku licencie. Oni sami ponúknu svoje riešenie. Úrad takúto ponuku zverejní a niekto kto má záujem zainvestovať, tak môže potom kontaktovať takéhoto vynálezcu a majiteľa práv a môžu sa dohodnúť.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Ďakujem v tejto chvíli za všetky odpovede. O zaujímavej téme duševného vlastníctva sa pravdepodobne budeme ešte rozprávať niekedy v budúcnosti. Dovidenia.

L. BOCKOVÁ: Ďakujem aj ja, dovidenia.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Medzičasom sa sem k nám do štúdia vrátil pán SLIACKY, ktorý v zákulisí odpovedal na vaše otázky ohľadom elektronických informačných zdrojov. Tak budeme zvedaví aj my, na čo boli zvedaví naši diváci?

M. SLIACKY: Telefonovala pani Petra z Banskej Bystrice, študentka ekonomickej fakulty. Položila otázku: *Píšem diplomovú prácu na ekonomickú tému, na špecifickú ekonomickú tému, kde môžem získať elektronické informačné zdroje na túto tému?* Odpovedal som

jej, poradil som, aby v prvom rade navštívila webovú stránku akademickej knižnice svojej fakulty, univerzity, na ktorej študuje alebo webovú stránku Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky, kde taktiež nájde veľmi širokú ponuku rôznorodých elektronických informačných zdrojov. A tam nájde aj popis týchto zdrojov a môže si teda nájsť zdroj, ktorý je buď špecifický na túto tému alebo multidisciplinárny a môže tam do tohto webového rozhrania potom zadať tú tému, ktorú hľadá a môže vlastne získať nejaké výsledky a môže získať plné texty, ktoré budú hovoriť o tej téme, na ktorú má diplomovú prácu. Alebo aj ďalšia možnosť, môže využiť vyhľadávací portál pre vedu a výskum, ktorý je tiež obstarávaný v rámci tohto projektu, o ktorom sme už hovorili, špecifikom tohto vyhľadávacieho portálu je to, že vyhľadáva naraz vo viacerých elektronických informačných zdrojoch a ponúkne vlastne jeden výsledok. Takže tento portál, o ktorom hovorím, sa volá scientia.sk a je ho možné nájsť v ponuke elektronických informačných zdrojov, tiež na webovej stránke CVTI SR alebo teda na tej príslušnej fakulte univerzity, kde teda pani Petra študuje.

Z. ŠEVČÍKOVÁ: Mali sme podobné otázky, na ktoré ste práve touto vašou odpoveďou pomerne dosť obsírnou, odpovedali. Takže v tejto chvíli vám veľmi pekne ďakujem za to, že ste prišli sem k nám do štúdia. Snád sa ešte pri podobnej téme stretne. Ešte raz ďakujem, dovidenia.

M. SLIACKY: Dovidenia.

Publikované z monitoringu
STORIN, s. r. o. (prepis vysielania)(MB)

BIC Bratislava

Databáza technologických ponúk a požiadaviek – BBS

Spoločnosť BIC Bratislava (Business and Innovation Centre)¹ od roku svojho založenia 1991 zameriava svoju aktivitu na inovácie v malých a stredných firmách. Cieľovou skupinou sú malé a stredné firmy, ktoré majú záujem o inováciu svojich výrobkov či technológií, s využívaním nových zdrojov poznatkov.

Ponuka služieb BIC zahŕňa podnikateľské poradenstvo, financovanie, špecifické informácie o možnostiach využívať podporné iniciatívy Európskej únie (EÚ) vrátane finančných programov, pomoc pri transfere technológií v rámci EÚ, informácie o národných podporných programoch, sprostredkovanie kontaktov, až po špecifické nástroje na podporu inovácií v jednotlivých regiónoch Slovenska. BIC je členom viacerých medzinárodných sietí, okrem iných **EEN – Enterprise Europe Network**² – iniciatíva EÚ na podporu inovácií v podnikaní, **EBN – European Business and Innovation Centres Network**³ – európska sieť podnikateľských inkubátorov, a ďalších.

Na nadviazanie kontaktov a vytvorenie partnerstiev využíva sieť Enterprise Europe Network elektronickú online databázu technologických ponúk a požiadaviek, marketing výstupov výskumno-vývojových prostriedkov. Obsahom databázy technologic-

kých ponúk a požiadaviek (Bulletin Board Service – BBS) sú technologické ponuky a požiadavky vkladané prostredníctvom členských organizácií siete Enterprise Europe Network v celej Európe (na Slovensku prostredníctvom koordinátora siete BIC Bratislava) a partnerské organizácie ich distribuujú svojim klientom v danej krajine alebo regióne. Automatický párovací nástroj (Automatic Matching Tool – AMT) v systéme BBS, na základe technologických kľúčových slov a definovaných podmienok pravidelne vyhľadáva relevantné ponuky alebo požiadavky a zasiela ich klientovi na jeho e-mailovú adresu. Klient, ktorý má záujem o využitie služieb databázy sa musí zaregistrovať. V registračnom formulári zvolí zodpovedajúce technologické odvetvie a kľúčové slovo, na základe ktorých sa k nemu prostredníctvom e-mailu dostanú všetky zverejnené technologické ponuky a technologické požiadavky z danej technologickej oblasti. Zaregistrovaný klient môže v prípade záujmu použiť službu vyhľadávania v BBS. Vyhľadávanie je jednoduché – zadaním technologickej ponuky alebo požiadavky alebo kľúčového slova systém zobrazí všetky nájdené popisy technológií.

Na zadanie ponuky alebo požiadavky slúži formulár na vkladanie technologických ponúk a formulár na vklada-

nie technologických požiadaviek. Viac informácií o databáze BBS sa dozviete na webovej stránke Enterprise Europe Network (BIC Bratislava): <http://www.een.sk/old/bbs/index.php>. Na stránke nájdete aj registračný formulár.

Databáza výsledkov výskumu a vývoja – RTD Results4

Databáza RTD obsahuje výsledky výskumu a vývoja z projektov financovaných Európskou úniou prostredníctvom rámcových programov pre výskum a vývoj technológií a informácie o súčasnom stave vývoja technológií vo vybraných oblastiach.

Vyhľadávanie v databáze je jednoduché, stačí zvoliť technologickú oblasť:

- biológia/medicína
- energetika
- životné prostredie
- priemyselné technológie
- informačné a komunikačné
- technológie

Zdroj: BIC Bratislava/Enterprise Europe Network, <http://www.bic.sk/index.php>
<http://www.een.sk/old/bbs>

Spracovala: Janka Némethyová

¹BIC Bratislava, s. r. o., <http://www.bic.sk/index.php>

²EEN – Enterprise Europe Network, <http://portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

³EBN - European Business and Innovation Centres Network, <http://www.ebn.be/>

⁴Databáza výsledkov výskumu a vývoja – RTD Results, <http://www.enterprise-europe-network.sk/old/rtd/>

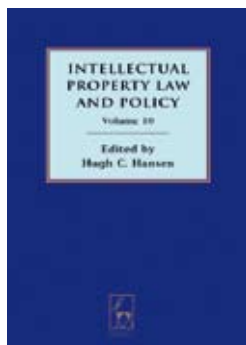
Vybrané publikácie o duševnom vlastníctve a transfere technológií

Intellectual Property Law and Policy. Volume 11

Oxford: Hart Publishing, 2010, 836 s.

Právo a politika ochrany duševného vlastníctva

Publikácia prináša informácie zo 16. výročnej konferencie venovanej právu a politike ochrany duševného vlastníctva, ktorá sa konala 27. – 28. marca 2008 vo Fordham University School of Law (New York).

Komentár k zákonu o ochranných známkach.

Maruniaková, Ingrid – Klinka, Tomáš – Midriaková, Lenka – Mikuličová, Jitka.

B. Bystrica: ÚPV 2012. 305 s. *Základný pohľad na oblasť známkovoprávnej ochrany, prostredníctvom výkladu právnej normy, obohatený poznatkami z aplikačnej praxe. Cieľom je aj zorientovať čitateľa v oblasti vymoženosti práv z ochranných známk.*

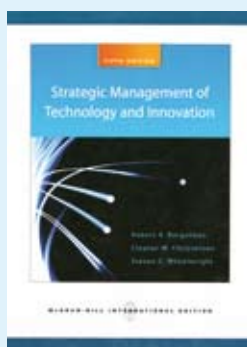

Strategic Management of Technology and Innovation

New York: McGraw-Hill International edition 2009, 1264 s.

Strategické riadenie technológií a inovácií

Publikácia prezentuje riadenie technológií a inovácií na troch úrovniach a ich vzájomné prepojenie.

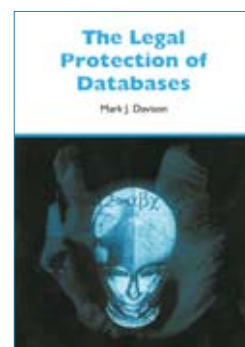

The Legal Protection of Databases

Mark J. Davison. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 316 s.

Právna ochrana databáz

Publikácia obsahuje prehľad možností právnej ochrany databáz, porovnanie európskej legislatívy a systému právnej ochrany v USA.

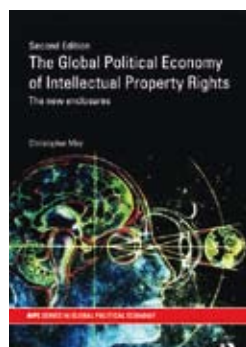

The Global Political Economy of Intellectual Property Rights. The new enclosures

London: Routledge, 2010, 180 s.

Celková politická ekonomia práv duševného vlastníctva. Nové závery

Sumarizácia práv duševného vlastníctva z pohľadu politickej ekonomie a ich postavenie v novom miléniu.

Competition Law, Technology Transfer and the TRIPS Agreement

Tu Thanh Nguyen. Cheltenham: Edward Elgar, 2010. 346 s.

Právo hospodárskej súťaže, transfer technológií a dohoda TRIPS.

Publikácia sa zaoberá súťažným právom a medzinárodným transferom technológií z pohľadu dohody TRIPS a skúsenosťami v týchto oblastiach v rozvinutých a rozvíjajúcich sa krajinách.

Vybrané publikácie o duševnom vlastníctve a transfere technológií boli zakúpené v rámci projektu NITT SK. Spracovali: Mgr. I. Molnárová, Mgr. Oľga Števková

Plastové karty

Vďaka technologickému postupu sa čoraz viac stretávame v rôznych oblastiach nášho života s plastovými kartami. Technológie potlače plastových kariet dnes umožňujú vytvoriť rýchlo a jednoducho karty biele, farebné, s potlačou, s čipom obsahujúcim rôzne informácie či s hologramom alebo bezpečnostné s magnetickým páskom.

Plastové karty v každodennom živote

V maloobchode sú často čipové karty používané ako zákaznícke karty. Spotrebiteľ zbiera bonusové body, ktoré sa hromadia na čipovej karte. Nazbierané body je možné použiť ako zľavu v tom istom obchode. Obzvlášť veľký ohlas majú zákaznícke karty v potravinových reťazcoch a drogériách. Pre spotrebiteľa je zbieranie bonusových bodov výhodné a pohodlné.

Aj v gastronómii sa čoraz častejšie používajú členské preukazy. Na diskotéke alebo v reštaurácii si môžu návštevníka overiť alebo ho priamo usmerniť. V mnohých reštauráciách sa plastové karty dajú použiť aj na platenie. Skonzumované jedlo alebo nápoj sa zaznamenajú na čip a pri odcho-

de z reštaurácie nasleduje platba pomocou karty. Takto je možné platbu zjednodušiť.

Vo firmách sú už po mnohé roky používané snímače kariet, vďaka ktorým sú zamestnanci ľahko identifikovaní a nepovolané osoby môžu byť rýchlo odhalené a vyhostené.

Zariadenia na výrobu kariet sa enormne rozvíjajú. Plastové karty je možné vytvoriť v rôznych formách a farbách. K tomu zodpovedajú farbiace pásy, umožňujúce individuálnu tvorbu a úpravu kariet. Vďaka zlepšeniu technológie tlačiarskej techniky sa dá v krátkom čase vytlačiť veľké množstvo rôzneho druhu kariet.

Možnosti využitia kariet

Plastové karty sa využívajú za rôznym účelom ako: zákaznícke karty, vizitky, telefónne karty, návštevnícke karty, vstupné karty a iné.

Zdroj: *InnovationRelay.net*, <http://www.innovationrelay.net/einsatz-von-plastikkarten/>
Zdroj obrázkov: *HEIDEN-SECURIT*, <http://www.heydenscurit.de/Plastikkarten>
Volne preložila a spracovala Janka Némethyová

www.cvtisr.sk

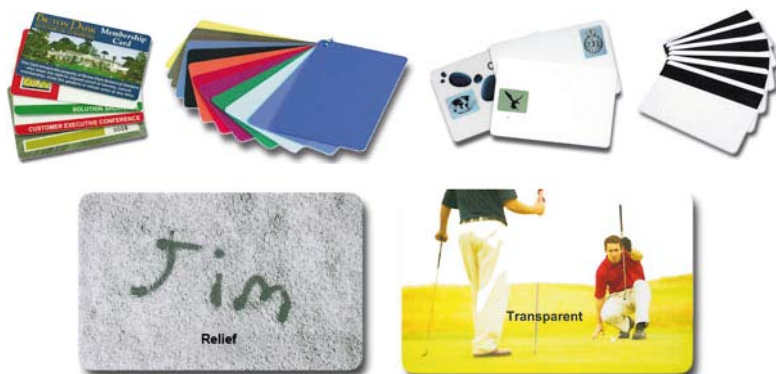
VÝPOŽIČNÉ SLUŽBY

- **Objednávanie, rezervovanie kníh prostredníctvom on-line katalógu (OPACu) z webovej stránky CVTI SR**
 - novinky v knižničnom fonde aj cez RSS
 - objednané knihy sú pripravené cca o 1 hodinu, objednávky rušíme po 4 pracovných dňoch
 - 30-dňová výpožičná lehota + 3-krát možnosť predĺženia po 30 dní
 - naraz môže byť vypožičaných 15 kníh
- **Upozornenie o konci výpožičnej lehoty e-mailom**
 - Možnosť 3 dni bez sankčných poplatkov vrátiť alebo predĺžiť výpožičku
- **Predlžovanie platnosti knižničného pasu aj na diaľku**
 - žiadosť o predĺženie nájdete v konte používateľa v OPACu
- **Samoobslužné skenovanie, kopírovanie a tlač v študovniach**
- **Viazanie publikácií, oprava poškodených kníh**
 - reprografia@cvtisr.sk

OTVORENÉ 6 dní v týždni:
Pondelok 11.00 – 19.00 hod.
Utorok - piatok 8.00 – 19.00 hod.
Sobota 9.00 – 15.00 hod.

Informácie na 02/69253 152, 158

vypozičky@cvtisr.sk

TRANS

TECH

Výstava v rámci projektu **NITT SK**
Ústav dizajnu **FA STU**
v spolupráci s **CVTI SR**

14. 1. 2013 – 28. 3. 2013

Po., Str., Pi., 9.00 – 16.00 hod.
Ut., Štv., 9.00 – 18.00 hod.

CVTI SR, Lamačská cesta 8/A,
Bratislava

DESIGN

WWW.NPTT.SK

WWW.DESIGN.STUBA.SK

Podujatie sa koná v rámci implementácie národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku — **NITT SK**

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Na začiatku je vždy myšlienka...

Informácie, ktoré ste si prečítali, sa uverejňujú v rámci realizácie národného projektu
Národná infraštruktúra na podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK.
Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku /Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ.

